

Зөвлөмжийн Цуврал

АС01-1

Rev. 1.7

Иргэний нисэхэд түгээмэл хэрэглэдэг Англи үгсийн орчуулга

2022 оны 6 сарын 7

Ерөнхий зүйл

Зөвлөмжийн цуврал (АС) нь холбогдох тухайн ИНД-ийн шаардлагыг Дарга хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэрээр хангахад шаардлагатай стандарт, зөвлөмж болон журмыг агуулдаг.

АС нь ИНД болон эрх зүйн талаарх Даргын үзэл баримтлалыг харуулдаг ба тухайн асуудалтай холбоотой ИНЕГ-ын бодлогыг тодорхойлдог баримт бичиг юм. Хэрэв АС-д ИНД болон эрх зүйн баримт бичигт зааснаас өөрөөр заасан бол тухайн ИНД болон эрх зүйн баримт бичгийг баримтална.

Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц шинэ стандарт, зөвлөмж болон журам гарсан тохиолдолд тухайн мэдээллийг холбогдох АС-д нэмж оруулна.

Зорилго

АС01-1-д заасан иргэний нисэхэд түгээмэл хэрэглэдэг үг хэллэгийг нэгдсэн байдлаар орчуулан хэрэглэх нь иргэний нисэхийн нийтлэг нэр томъёо болон товчлолын нэгдсэн ойлголтыг тогтооно.

Тухайн АС-г Иргэний нисэхийн тухай хууль, ИНД, Зөвлөмжийн цуврал болон Даргын гаргасан иргэний нисэхийн эрх зүйн бусад баримт бичгийг иргэний нисэхийн үйл ажиллагаа хэрэглэгчид нэгдсэн нэг зөв утгаар ойлгож, үйл ажиллагаандаа ашиглахад зориулан гаргасан.

Холбогдох дүрмүүд

АС01-1 нь ИНД болон түүний нэр томъёоны тайлбартай харилцан уялдаатай.

Өөрчлөлтийн мэдэгдэл

АС01-1-г ИНД-ийн шинэчлэлийн хүрээнд боловсруулагдсан ИНД-д үндэслэн боловсруулсан.

Гарчиг

Иргэний нисэхэд хэрэглэдэг түгээмэл үг хэллэг.....	3
A	3
B	11
C	12
D	17
E	20
F.....	23
G	26
H.....	27
I.....	28
J.....	31
K	31
L.....	32
M.....	33
N.....	36
O.....	37
P.....	38
Q.....	46
R.....	46
S.....	50
T.....	55
U.....	59
V.....	60
W.....	61
X.....	62
Y.....	62
Z.....	62

Иргэний нисэхэд хэрэглэдэг түгээмэл үг хэллэг

Иргэний нисэхийн эрх зүйн баримт бичгийг орчуулан хэрэглэхдээ дараах үг хэллэгийг үйл ажиллагаандаа ашиглана уу:

A

Англи	Монгол
abandoned take-off aborted take-off rejected take-off	татгалзсан хөөрөлт
abbreviated plain language	товчилсон энгийн үг
accelerate stop	гүйлт-зогсоох
acceptable acceptable to the Director	хүлээн зөвшөөрөхүйц Даргын хүлээн зөвшөөрөхүйц
acceptable means of compliance (AMC) guidance material (GM)	хэрэгжүүлэлтийн хүлээн зөвшөөрөхүйц хэлбэр гарын авлага
acceptance approval permission validation permit authorisation endorsement on log book endorsements on the medical certificate	хүлээн зөвшөөрөх зөвшөөрөл зөвшөөрөл (хугацаатай) баталгаажуулсан зөвшөөрөл эрх бүртгэлийн дэвтэрт баталгаажуулсан тэмдэглэл (ИНД-61, 66, 65.) ЭМГ-нд баталгаажуулсан тэмдэглэл хийх (ИНД-61 67)
accepted validated recognised	хүлээн авсан хүлээн зөвшөөрсөн танигдсан, тооцсон
access access controlled area entrance	нэвтрэх, орох, хяналттай нэвтрэх бүс орох хаалга
access panels fairings cowls cover plates	нээлхий бүрээс хаалт (С-хаалт) таглаа, таглах хавтан
accessible readily accessible	авах боломжтой хялбар авах боломжтой
accident serious incident incident occurrence	осол ноцтой зөрчил зөрчил хэрэг явдал
accredited accredited medical conclusion	итгэмжлэгдсэн, итгэмжлэгдсэн эрүүл мэндийн дүгнэлт
act action activity	үйлдэл ажиллагаа, үзэгдэл идэвхижил, идэвхтэй ажиллагаа
act as a test pilot	туршин нисгэгчийн үүрэг гүйцэтгэх
active aircraft movement area surface movement	агаарын хөлгийн идэвхтэй хөдөлгөөнт бүс гадаргуу дээрх хөдөлгөөн
activity being audited	аудит хийгдэж байгаа
actual real current up-to-date present	одоогийн, бодит бодит хүчинтэй, тухайн үеийн, чадвартай шинэчлэгдсэн тухайн, байгаа, одоо
address for service	үйлчилгээ эрхлэх хаяг (байгууллагад), ажил үүрэг гүйцэтгэх хаяг (хувь хүнд)
aerodrome: - adequate - suitable - alternate	аэродром: - тохиромжтой - тохирох, тохиромжтой - бэлтгэл

Англи	Монгол
- destination - departure - lit	- нисэн очих - нисэн гарах - гэрэлтэй
adequate adequate terrain clearance terrain awareness	тохиромжтой, хангалттай хангалттай газрын бартааг давах зай газрын бартааг мэдрэх
adjacent vicinity	хажуу, зэргэлдээ, дэргэд ойролцоо
administering governing	хариуцах зохицуулах
administering authority civil aviation authority territorial authority Licensing Authority foreign civil airworthiness authority aeronautical authority military authority public health authority veterinary authority	хариуцсан эрх бүхий байгууллага иргэний нисэхийн эрх бүхий байгууллага газар нутаг хариуцсан этгээд Үнэмлэх олгох эрх бүхий байгууллага гадаадын иргэний нисэхийн НТЧ-ын эрх бүхий байгууллага нисэхийн эрх бүхий байгууллага цэргийн эрх бүхий байгууллага эрүүл мэндийн эрх бүхий байгууллага мал эмнэлгийн эрх бүхий байгууллага
adapt adopt	нийцэх, зохицох дагаж мөрдөх, авч ашиглах
advanced qualification program qualification training	мэргэшил дээшлүүлэх хөтөлбөр мэргэшүүлэх сургалт
advisory circular advisory notice	зөвлөмжийн цуврал анхааруулах мэдэгдэл
aerial firework aerial work aerial operation	тэнгэрийн галын наадам, салют агаараас гүйцэтгэх ажил агаараас гүйцэтгэх үйл ажиллагаа
aerial topdressing aerial spraying aerial VTA (vertebrate toxic agent) horticulture forest preservation livestock	агаараас бордоо цацах агаараас шингэн цацах агаараас хортон мэрэгчийн хор цацах цэцэрлэгжүүлэлт ой модны хамгаалалт мал амьтан
aerobatic rating - aerobatic flight rating	аэробатик нислэгийн зэрэглэл
aerodrome boundary aerodrome design aerodrome emergency plan aerodrome visual aid	аэродромын хил хязгаар аэродромын төлөвлөлт аэродромын онцгой нөхцөлийн төлөвлөгөө аэродромын ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
aerodrome minima alternate minima	аэродромын минима бэлтгэл минима
aerodrome obstacle limitation surface	аэродромын саадыг хязгаарлах гадаргуу
aerodrome operator qualifying aerodrome operator aerodrome controller	аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгч хязгаарлагдмал аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгч аэродромын хөдөлгөөний удирдагч
aerodrome traffic circuit aerodrome control service aerodrome air traffic service apron management services	аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний хайрцаг аэродромын удирдлагын үйлчилгээ аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ апрон зохицуулалтын үйлчилгээ
aeromedical significance operational significance	нисэхийн эрүүл мэндийн онцлох шаардлага (НЭМОШ) үйл ажиллагааны онцлох шаардлага
aeronautical application aeronautical chart aeronautical radiotelephone transceiver	нисэхийн үйл ажиллагаанд ашиглах, нисэхийн хэрэглээ нислэгийн зураг нисэхийн радио-холбооны дамжуулагч-хүлээн авагч
Aeronautical telecommunication service organisation Air traffic service organisation Instrument flight procedure service organisation Aviation meteorological service organisation Aeronautical information service organisation	Агаарын навигацийн техник үйлчилгээний байгууллага (ИНД-171) Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний байгууллага (ИНД-172) Хэрэглэлийн нислэгийн журмын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-173) Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-174) Нисэхийн мэдээллийн үйлчилгээний байгууллага (ИНД-175)

Англи	Монгол
aeronautical telecommunication service	нисэхийн цахилгаан холбооны үйлчилгээ, агаарын навигацгийн техник үйлчилгээ, Нисэхийн холбоо, навигац, ажиглалтын техник үйлчилгээ
aeronautical telecommunication facility	нисэхийн цахилгаан холбооны байгууламж, агаарын навигацгийн байгууламж
aeronautical facility	нисэхийн байгууламж
air navigation facility, navigation facility	агаарын навигацгийн байгууламж
air navigation service	агаарын навигацгийн үйлчилгээ
affected	нөлөөлөгдсөн
agent	агент
agency	байгууллага
AGL	газрын түвшнээс дээш (AGL)
ASL	далайн түвшнээс дээш (ASL)
AMSL	далайн дундаж түвшнээс дээш (AMSL)
agreement	зөвшилцөл, гэрээ, хэлэлцээр
arrangement	зохицуулалт, эрэмбэлт
contract	гэрээ
memorandum of understanding	харилцан ойлголцлын санамж бичиг
treaty	олон улсын гэрээ
agricultural aircraft operation	ХАА-н агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
air ambulance	түргэн тусламж
air data computer	агаарын өгөгдлийн компьютер
air law	нисэхийн хууль, дүрэм
aviation legislation	нисэхийн хууль эрх зүй
civil aviation regulation	иргэний нисэхийн дүрэм
air operation	арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа
air transport operation	агаарын тээврийн үйл ажиллагаа
special operation	тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа
adventure aviation operation	чөлөөт нисэхийн үйл ажиллагаа
recreational organisation	нисэх клуб, сургалтын байгууллага
general private operation	хувийн нисэхийн үйл ажиллагаа
unmanned aircraft operation	хүнгүй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
general aviation air transport operation	ерөнхий зориулалтын агаарын тээврийн үйл ажиллагаа
operation and use of aircraft	агаарын хөлгийг үйл ажиллагаанд ашиглах
air operator	агаарын тээвэрлэгч
aircraft operator	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч
airline air operator	шугамын агаарын тээвэрлэгч
general aviation air operator	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгч
air situation display	нислэгийн хөдөлгөөний ажиглалтын дэлгэц
electro-optical system	дурантай камерын систем
visual surveillance system	ил харааны ажиглалтын систем
air traffic	нислэгийн хөдөлгөөн
traffic flow	хөдөлгөөний урсгал
air traffic controller	нислэгийн хөдөлгөөний удирдагч
air traffic management	нислэгийн хөдөлгөөний зохицуулалт
air traffic movement data	нислэгийн хөдөлгөөний өгөгдөл
airborne collision	агаарт мөргөлдөх
air-cooled	агаарын хөргөлттэй
liquid cooled	шингэний хөргөлттэй
aircraft security check	агаарын хөлгийн аюулгүйн хамгаалалтын үзлэг
aircraft contents	агаарын хөлөгт агуулагдсан эд зүйлс
aircraft security search	агаарын хөлгийн аюулгүйн хамгаалалтын шалгалт
anti-sabotage check	хорлон сүйтгэх ажиллагаанаас сэргийлэх үзлэг
bomb check	тэсрэх бөмбөгнөөс сэргийлэх үзлэг (security)
aircraft identification	агаарын хөлгийн таних тэмдэг
aircraft in distress	аюул тулгарсан агаарын хөлөг
aircraft involved in accident	осолд өртсөн агаарын хөлөг
aircraft operating agency	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллага
aircraft operator	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэгч
aircraft owner	агаарын хөлөг өмчлөгч
aircraft sonic boom	агаарын хөлгийн дууны хурдны цохилтын долгион

Англи	Монгол
airframe and engine combination	хүчилсэн бүтэц болон хөдөлгүүрийн хослол
airline flight instructor rating	агаарын тээврийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл
airline flight examiner rating	агаарын тээврийн шалгагч-нисгэгчийн зэрэглэл
airline pilot (airline transport pilot)	агаарын тээврийн нисгэгч
airline	шугамын
airline air operator	шугамын агаарын тээвэрлэгч
general aviation air operator	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгч
air operator	агаарын тээвэрлэгч (ИНД-119, 129)
airman	нислэгийн ажилтан
airmanship	нисгэгчийн чадвар
airship	дирижабль
airside	хамгаалалттай бүс
inter alia	зорчих гудам
ramp	зогсоол
baggage make-up areas	тээш бэлтгэх талбай
airspace incident	агаарын зайн зөрчил
defect incident	гэмтлийн зөрчил
facility malfunction incident	байгууламжийн доголдлын зөрчил
aircraft incident	агаарын хөлгийн зөрчил
security incident	аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил
promulgated information incident	түгээгдсэн мэдээллийн зөрчил
aerodrome incident	аэродромын зөрчил
cargo security incident	ачааны аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил
dangerous goods incident	аюултай барааны зөрчил
bird incident	шувуутай холбоотой зөрчил
airworthiness	нислэгт тэнцэх чадвар (НТЧ)
airworthiness certificate	НТЧ-ын гэрчилгээ
airworthiness compliance	НТЧ-ын хэрэгжилт
airworthiness review	НТЧ-ын дүгнэлт
airworthiness directive	НТЧ-ын Удирдамж
Appropriate airworthiness requirement	холбогдох НТЧ-ын шаардлага
airworthy	нислэгт тэнцэх
airworthy condition	нислэгт тэнцэх нөхцөл
applicable airworthiness requirement	хамааралтай НТЧ-ын шаардлага
flyability	нисэх чадвар
aisle	корридор, гол зам
single aisle	ганц гол замтай
alert	түгшүүр, анхааруулга
signal	дохио
warning	анхааруулах
alerting signal	анхааруулах дохио
visual signal	ил харааны дохио
light signal	гэрлэн дохио
aural signal	дуут дохио
all-call	бүх дуудлага
alleged conduct	сэжигтэй байдал
alleged violation	зөрчсөн гэж үзэх
allowable weight	зөвшөөрөгдөх жин
alphanumeric designator	үсэг-тоон оноосон нэр
alphabetically	үсгийн дараалал
alteration	өөрчилж засварлах (баримт бичиг), өөрчлөлт
modification	модификаци
change	солилт
alternative	өөр орлох, нөөц
equivalent	дүйцэх
alternative means of compliance	хэрэгжүүлэлтийн өөр хэлбэр
altitude	өндрийн-түвшин
assigned altitude	тогтоосон өндрийн-түвшин
altitude alerting system	өндрийн-түвшин анхааруулах систем
amateur	сонирхогч
principal constructor	үндсэн зохион бүтээгч

Англи	Монгол
amateur-built	сонирхогчийн бүтээсэн
ambient ambient light condition ambient temperature outside air temperature	гадна орчин, орчин орчны гэрэл орчны агаарын хэм гадна агаарын хэм
amendment supplements AIP amendment AIP supplements AIP Amendment serial number NOTAM serial number Annex Annex appendix CAR appendix	нэмэлт өөрчлөлт, өөрчлөлт нэмэлт хавсралт, нэмэлт AIP-ын Өөрчлөлт AIP-ын Нэмэлт AIP-ын Өөрчлөлтийн цувралын дугаар NOTAM-ын цувралын дугаар Annex Annex-ын хавсралт ИНД-ийн хавсралт
amendment revision correction	нэмэлт өөрчлөлт, өөрчлөлт өөрчлөлт залруулга
amphibious aeroplane	амфиби-нисэх онгоц
analysis assessment review	дүн шинжилгээ үнэлгээ дүгнэлт
annual review biennial review semiannual review	жилийн дүгнэлт хоёр жилийн дүгнэлт хагас жилийн дүгнэлт
anticipated planned intended proposed expected	хүлээгдэж байгаа, төлөвлөсөн төлөвлөсөн зорьсон санал болгосон баримжаат, таамагласан, төлөвлөсөн
anticipated instrument approach procedure anticipated operating conditions	төлөвлөсөн хэрэглэлээр ойртолт үйлдэх журам төлөвлөсөн үйл ажиллагааны нөхцөлд
anti-collision light rotating beacon	мөргөлдөхөөс сэргийлэх гэрэл эргэлддэг маяк
anti-icing de-icing icing protection frost ice rim ice snow slush moisture	мөстөлт эсэргүүцэх мөстөлт арилгах мөстөлтөөс хамгаалах цан мөс нимгэн мөс цас нойтон цас, хайлмаг чийг
any airworthiness requirement not complied	аливаа хангагдаагүй НТЧ-ын шаардлага
any any of any of the following	аливаа аль ч, ямар ч, хэсэгчлэн дараахийн алийг нь ч
appeal	гомдол гаргах
applicable experience applicable fee	хамааралтай туршлага зохих хураамж
applicant applicant for the grant of applicant for the issue of applicant's organisation	хүсэлт гаргагч ... эзэмших хүсэлт гаргагч ... авах хүсэлт гаргагч хүсэлт гаргагчийн байгууллага
application fee	зохих төлбөрийн баримт
apply application application fee application for	үйлчлэх, хамаарах хүсэлт, хэрэглээ хүсэлтийн хураамж хүсэлт гаргах
approach aid visual aid navigation aid visual navigation aid	ойртолтын туслах төхөөрөмж ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ навигацийн туслах төхөөрөмж навигацийн ил харааны туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ

Англи	Монгол
non-visual navigation aids radio navigation aids air navigation aid radar navigation aids electronic navigation aids	навигацийн ил харааны бус туслах төхөөрөмж радио навигацийн туслах төхөөрөмж агаарын навигацийн туслах төхөөрөмж радар навигацийн туслах төхөөрөмж электрон навигацийн туслах төхөөрөмж
approach control	ойртолтын удирдлага
approach control office aerodrome flight information office temporary aerodrome flight information office temporary aerodrome control tower temporary office temporary tower centralised flight planning office visual control room	ойртолтын удирдлагын ажлын байр аэродромын нислэгийн мэдээллийн ажлын байр түр аэродромын нислэгийн мэдээллийн ажлын байр түр аэродромын удирдлагын цамхаг түр ажлын байр түр цамхаг нэгдсэн нислэг төлөвлөлтийн ажлын байр ил харааны хяналтын байр
approach surface transitional surface inner approach surface inner transitional surface balked landing surface take-off climb surface surface inner edge obstacle protection surface	ойртолтын гадаргуу шилжилтийн гадаргуу ойртолтын дотоод гадаргуу шилжилтийн дотоод гадаргуу цуцлагдсан буулт үйлдэх гадаргуу хөөрөлтийн өндөр авах гадаргуу гадаргуугийн дотоод ирмэг саадыг хамгаалах гадаргуу
approaching for a landing	буухаар ойртолт үйлдэх
appropriate applicable related relevant corresponding associate	тохирох хамаарах холбогдох холбоотой хамааралтай холбоотой, холбогдох
appropriate category rating licence category	тохирох категори зэрэглэл, эрх үнэмлэхний категори
appropriate endorsement produce the certificate to the Director for appropriate endorsement	зохих баталгаажуулсан тэмдэглэл баталгаажуулсан тэмдэглэл хийлгэхээр Даргад хүргүүлнэ
appropriate entry	холбогдох бичилт, холбогдох тэмдэглэгээ
appropriately authorised appropriately qualified suitably qualified qualified person	зохих ёсоор эрх олгогдсон, зөвшөөрөгдсөн зохих ёсоор мэргэшсэн зохих ёсоор мэргэшсэн мэргэшсэн ажилтан
appropriately care	зохих ёсоор асран халамжлах
approval authorisation certification permit	зөвшөөрөл (байгууллага, хувь хүнд), баталгаа (баримт бичигт) эрх, зөвшөөрөл гэрчилгээжүүлэлт зөвшөөрөл
approve authorise certify	зөвшөөрөх (байгууллага, хувь хүнд), батлах (баримт бичигт) эрх олгох гэрчилгээжүүлэх
approved handler	зөвшөөрөгдсөн гүйцэтгэгч (ИНД-92)
approved identifiable paint scheme and markings identifiable paint scheme flight and duty scheme	зөвшөөрөгдсөн танигдахуйц будган зураглал болон тэмдэглэгээ танигдахуйц будган зураглал нислэгийн болон ажил үүргийн хуваарь
approved manual	батлагдсан заавар
apron	апрон
ARC (Aerodrome reference code)	аэродромын хяналтын код
arch radius centre centreline	тойргийн нум радиус төв гол шугам, төвийн шугам
area	талбай, бүс

Англи	Монгол
zone border boundary edge region	зоон, бүс хил хил хязгаар зах, ирмэг бүс
area control centre flight information centre	бүсийн удирдлагын төв нислэгийн мэдээллийн төв
ARFL (Aeroplane reference field length)	нисэх онгоцны хяналтын талбайн урт
armed engaged loaded unloaded	бэлэн байдалд орсон, цэнэглэсэн, зэвсэглэсэн цэнэглэсэн, холбосон цэнэглэсэн цэнэглээгүй
arrange technical arrangement working arrangement	зохицуулах, эрэмблэх техникийн зохицуулалт хамтын ажиллагааны зохицуулалт
article baggage carry-on baggage goods (cargo and mail - ICAO) cargo freight cargo, mail, baggage or stores mail: - correspondence - letter - package - parcel - postcard	эд зүйл тээш гар тээш бараа ачаа багц ачаа ачаа, шуудан, тээш, эсхүл бүхээгийн нөөц Шуудан: - хэвлэл - захидал - боодол - илгээмж - ил захидал
as Director considers appropriate	Даргын шаардлагатай гэж үзсэн
as far as possible	аль болох боломжит байдлаар
as indicated on the form	тухайн маягтад тусгагдсан
as soon as possible where possible immediately as soon as practicable far as practical forthwith where practicable	нэн даруй боломжтой бүх тохиолдолд яаралтай, нэн даруй хурдан, түргэн, цаг алдалгүй аль болох боломжит байдлаар шууд боломжтой бүх тохиолдолд
assessment competency assessment medical assessment practical assessment risk assessment flight assessment Performance Assessment comparative assessment initial assessment Landing Distance Assessments assessment of fitness internal assessment aviation assessment personnel assessment safety assessment aerobatic assessment	үнэлгээ хийх, үнэлэх ур чадварын үнэлгээ эрүүл мэндийн үнэлгээ практик дадлагын үнэлгээ эрсдэлийн үнэлгээ нислэгийн үнэлгээ хүчин чадлын үнэлгээ харьцуулсан үнэлгээ анхан шатны үнэлгээ буултын зайн үнэлгээ биеийн байдлын үнэлгээ дотоод үнэлгээ нисэхийн үнэлгээ хувийн үнэлгээ аюулгүй байдлын үнэлгээ аэробатикын үнэлгээ
at all time permanent continuous	байнга, бүхий л цаг хугацаанд байнгын байнга, тасралтгүй
at least minimum maximum	доошгүй, наад зах нь доод, минимум дээд, максимум
ATC ATS	нислэгийн хөдөлгөөний удирдлага (НХУ) нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ (НХУ)

Англи	Монгол
atmosphere standard atmosphere atmospheric temperature atmospheric pressure atmospheric condition atmospheric standard	атмосфер стандарт атмосфер атмосферийн хэм атмосферийн даралт атмосферийн нөхцөл атмосферийн стандарт
ATS surveillance control service ATS surveillance service ATS surveillance system ATS surveillance procedure	НХУ-ний ажиглалтын удирдлагын үйлчилгээ НХУ-ний ажиглалтын үйлчилгээ НХУ-ний ажиглалтын систем НХУ-ний ажиглалтын журам
ATS surveillance system cover	НХУ-ний ажиглалтын системийн бүрхүүл
ATS unit ATC unit ATS provider aerodrome flight information unit aerodrome flight information service unit aerodrome control unit approach control unit	НХУ-ний нэгж НХУ-ын нэгж НХУ үзүүлэгч аэродромын нислэгийн мэдээллийн нэгж аэродромын нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээний нэгж аэродромын удирдлагын нэгж ойртолтын удирдлагын нэгж
attitude indicator gyro horizon location indicator	авиагоризонт, байрлал заагч авиагоризонт, байрлал заагч байршил заах код, байршил заагч
turn and slip indicator attitude indication caution indicator	эргэлт болон гулгалт заах хэрэглэл, заагч байрлал заах анхааруулах дохиолол
augmented augmentation	өндөр нарийвчлалтай нарийвчлалыг өсгөх
aural warning visual warning	дуут анхааруулга гэрлэн анхааруулга
authorised by ATC	НХУ зөвшөөрсөн
authorised representative of the Director authorised personnel	эрх бүхий Даргын төлөөлөгч эрх бүхий ажилтан
authority Authority data authority lawful authority data datum specific datum specified datum specific pressure datum reference datum data link	эрх бүхий байгууллага ИНЕГ өгөгдөл солилцох байгууллага эрх бүхий байгууллагын зөвшөөрөл өгөгдөл өгөгдөхүүн тусгайлан тогтоосон эхлэл тогтоосон өгөгдөл тусгайлан тогтоосон даралтын өгөгдөл эхлэлийн цэг data-link
auto-feather auto-coarse	сэнсний авто-флюгер (auto-feather) авто өнцөг
automatic engine data recording system automatic pressure altitude reporting equipment	хөдөлгүүрийн өгөгдлийг автоматаар бичих систем автоматаар даралтын өндрийн-түвшнийг мэдээлэгч төхөөрөмж
autonomous	бие даасан
autothrottle system	хүчний удирдлагын автомат-систем
auxiliary ancillary	туслах туслах
available not available absent as far as is reasonably practicable	бэлэн, бэлэн байгаа бэлэн бус, байхгүй байхгүй боломжтой байх бүх хугацаанд
aviation related experience	нисэхийн холбоотой туршлага
aviation environment	нисэхийн үйл ажиллагааны орчин
aviation event	нисэх спортын арга хэмжээ
aviation medical practice	нисэхийн эрүүл мэндийн үйл ажиллагаа
Aviation meteorological service organisation meteorological office	Нисэхийн цаг уурын үйлчилгээний байгууллага (ИНД-174) цаг уурын алба

Англи	Монгол
site	ажлын талбай
aviation recreation organisation	нисэх клуб, нисэхийн сургалтын байгууллага
aviation safety	нисэхийн аюулгүй байдал
aviation security	нисэхийн аюулгүйн хамгаалалт
aviation security service	нисэхийн аюулгүйн хамгаалалтын үйлчилгээ
knowledge and awareness	мэдлэг болон ойлголт
basic awareness	үндсэн мэдлэг
awareness of the subject	сэдвийн ойлголт
terrain awareness	газрын бартааг мэдрэх
situational awareness	нөхцөл байдлыг хянах
security awareness program	аюулгүйн хамгаалалтын мэдлэг олгох хөтөлбөр
awareness, practised	мэдлэг, туршлага

B

Англи	Монгол
background	суурь, суурь мэргэжилтэй
balloon	бөмбөлөг, агаарын бөмбөлөг
hot air balloon	халуун агаарын бөмбөлөг
hot air free balloon	халуун агаарын чөлөөт бөмбөлөг
base	бааз
main base	үндсэн бааз
maintenance base	ТҮ-ний бааз
baseline data	суурь шугамын өгөгдөл
basic	суурь
initial	анхан шатны
refreshing	сэргээх
recurrent	давтан
type rating	маягийн зэрэглэл
upgrade	шат ахиулах, шат ахих
ground	газрын бэлтгэл
on the job training	ажлын байран дээрх сургалт
basic weather report	цаг агаарын үндсэн мэдээ
bearing	даац
strength	хүч, бөх бат байдал, бөх бат чанар
behavioural or cognitive mental model	зан төлөвийн, эсхүл танин мэдэхүйн оюун санааны загвар
boarding	бүхээгт орох
bona fide interest	бодит, жинхэнэ сонирхол
bona fide member	жинхэнэ гишүүн
bona fide purpose	бодит зорилгоор
boom	гар микрофон
boom microphone	чихэвчний микрофон
mask microphone	маскны микрофон
handsets	гар микрофон
headsets	чихэвч
microphones	микрофон
selector switches	сонгох товчлуурууд
signalling devices	дохионы хэрэгсэл
both	аль алийг, хоёуланг
breach	зөрчих
offence	хэрэг зөрчил
crime	гэмт хэрэг
breaches	зөрчих
cross	дайрч гарах, харьцуулах
brief description	товч тайлбар
briefing	зааварчилгаа
description	тайлбар, үзүүлэлт, цар хүрээ, тодорхойлолт
passenger briefing	зорчигчдод өгөх зааварчилгаа
AIS briefing	НМҮ-ний зааварчилгаа
NOTAM and AIS briefing	NOTAM болон НМҮ-ний зааварчилгаа
pre-flight briefing	нислэгийн өмнөх зааварчилгаа

Англи	Монгол
meteorological briefing	цаг уурын зааварчилгаа
brightness	тодорц
brought about	үүдэлтэй, шалтгаалан гарсан, холбоотой
by cross checking	харьцуулан шалгах, зөрж шалгах, харилцан шалгах

C

Англи	Монгол
CAA Form One - authorised release certificate	CAA Form One - шилжүүлэхийг зөвшөөрсөн гэрчилгээ
CAA testing officer	ИНЕГ-ын шалгах эрх бүхий этгээд
cabin compartment	бүхээг зорчигчийн бүхээг, нисэх багийн бүхээг, ачааны бүхээг
calendar time	хуанлийн хугацаа
calibration calibration setting calibration check	тохируулга тохируулгын тохиргоо тохируулгын шалгалт
call sign, callsign	дуудлага, таних дуудлага
cancellation revocation suspension renewal	цуцлах хүчингүй болгох түдгэлзүүлэх сунгах
CAR CAA	ИНД ИНЕГ
cargo rack bin cargo or baggage compartment	ачааны шургуулга суудлын дээрх сав ачаа, эсхүл тээшний тасалгаа
case casing surface cowl skin	хайрцаг хайрцаглах гадаргуу, орон зай бүрхүүл арьс, бүрээс
category: - transport - normal - utility - limited - restricted - acrobatic - provisional class: - airplane - glider - rotorcraft - lighter than air variant type series make model -Aircraft wise	категори: - тээврийн - хэвийн - хэрэглээний - хязгаарлагдмал - хязгаарлагдмал - аэробатик - урьдчилсан анги, ангилал: - агаарын хөлөг - глайдер - роторт-хөлөг - агаараас хөнгөн агаарын хөлөг - вариант - маяг - сери - хийц - загвар - Агаарын хөлгийн хувьд
cause to be made cause to suspect reason to suspect potential cause potential threat imminent threat potentially hazardous conditions potential risk temporary hazard temporary information temporary publication	хийх шалтгаан болох сэжиглэх шалтгаан сэжиглэх шалтгаан боломжит шалтгаан боломжит аюул, заналхийлэл бодит аюул боломжит аюултай нөхцөл боломжит эрсдэл түр шинжтэй аюул түр мэдээлэл түр нийтлэл

Англи	Монгол
ceiling	үүлний суурийн өндөр
cloud ceiling	үүлний суурийн өндөр
visibility	хараа, алсын барааны харагдац
flight visibility	нислэгийн хараа
centre line	гол шугам, тэнхлэг, голч шугам
centreline-thrust multi-engine	татах хүч нь гол тэнхлэг дагуу байрласан олон-хөдөлгүүртэй
certificate	гэрчилгээ
licence	үнэмлэх (хувь хүнд)
validation permit (Part 61)	баталгаажуулсан зөвшөөрөл (ИНД-61)
permit	зөвшөөрөл
certification	гэрчилгээжүүлэлт
certifying aerodrome	гэрчилгээжсэн аэродром
qualifying aerodrome	хязгаарлагдмал аэродром
channel-continuity-check	сүвгийн нэвтрүүлэх чадварын шалгалт
channel-sequence number	сүвгийн дарааллын дугаар
level of continuity	үргэлжлэх түвшин, найдвартай түвшин, тасралтгүй байх түвшин
character	шинж чанар
characteristic	шинж чанар, өгөгдөл, үзүүлэлт
performance	үзүүлэлт, гүйцэтгэл
capability	чадал, хүчин чадал, чадамж
capacity	багтаамж, эзлэхүүн
physical characteristic	бодит үзүүлэлт
physical location	бодит байрлал
physiological	физиологийн
charter	чартер
cross-hire	давхар-түрээс
leasing	түрээс
check	шалгах
inspect	үзлэг, үзлэг шалгалт хийх, шалгах
test	тест, нислэгийн шалгалт (ИНД-61)
re-inspect	дахин үзлэг хийх
re-examine	дахин шалгалт хийх
checked baggage	үзлэг хийгдсэн тээш
checklist for procedures, including emergency procedures	онцгой нөхцөлийн журмыг багтаасан журам шалгах хуудас
circling manoeuvre	тойргийн маневр
holding pattern	хүлээх тойрог, хүлээх бүс
holding procedures	хүлээлтийн журам, хүлээх нислэгийн журам
holding fix	хүлээх цэг
circumstances	нөхцөл байдал
condition	нөхцөл, төлөв байдал
situation	нөхцөл байдал, нөхцөл
status	статус, төлөв байдал
case	тохиолдол
occurrence	хэрэг явдал
act	үйлдэл
fact	бодит байдал
civil power	иргэний засаглал, иргэний засаг захиргаа
public service	нийтийн үйлчилгээ
clearance below cloud	үүлнээс доош зай барих
clearance from cloud	үүлнээс зай барих
distance from cloud	үүлнээс барих зай
clear of cloud	үүлнээс зайтай байх
cloud top	үүлний дээд хил
cloud of operational significance	нислэгт нөлөөлөх үүл
overcast	бүрхэг үүлтэй, битүү үүлтэй
corporate aviation	байгууллагын нисэх
business aviation	бизнесийн нисэх
private aviation	хувийн нисэх
cumulus	бөөн үүл
cumulonimbus	борооны бөөн үүл

Англи	Монгол
cumuliform altocumulus stratocumulus towering cumulus cirrus cirrocumulus cirrostratus stratus stratiform altostratus nimbostratus scattered volcanic ash cloud dense upper cloud funnel cloud (tornado or waterspout)	бөөн хэлбэрийн үүл өндрийн бөөн үүл давхраат бөөн үүл цамхаг хэлбэрийн бөөн үүл сэмжин үүл сэмжин бөөн үүл сэмжин давхраат үүл давхраат үүл давхраат хэлбэрийн үүл өндрийн давхраат үүл борооны давхраат үүл сарнисан үүл галт уулын үнсэн үүл дээд давхаргын нягт үүлс юүлүүр хэлбэрийн үүл (торнадо эсхүл усан шамарга)
clearance distance	тусгаарлах зай
climatology service forecast service information dissemination service meteorological briefing service meteorological reporting service meteorological watch service meteorological element	уур амьсгалын мэдээний үйлчилгээ урьдчилсан мэдээний үйлчилгээ мэдээлэл түгээх үйлчилгээ цаг уурын зааварчилгаа өгөх үйлчилгээ цаг уурын мэдээний үйлчилгээ цаг уурын ажиглалтын үйлчилгээ цаг уурын элемент, цаг уурын үзэгдэл
flight recorder cockpit voice recorder (CVR) voice recorder voice recording equipment voice communication flight data recorder (FDR) data recorder data recording equipment data communication voice or tone	нислэгийн бичлэгийн төхөөрөмж бүхээгийн дуу чимээ бичигч (CVR) дуу чимээ бичигч дуу чимээ бичих төхөөрөмж дуут холбоо нислэгийн өгөгдөл бичигч (FDR) өгөгдөл бичигч өгөгдөл бичих төхөөрөмж тоон өгөгдлийн холбоо яриа, эсхүл дуу
cold soak	хүйтэнд царцсан
colour deficiency screening test colour vision screening test	өнгөний харалганыг тодорхойлох тест харааны өнгө ялгах тест
collect	цуглуулах, бүрдүүлэх
combined vision system (CVS) enhanced vision system (EVS) synthetic vision system (SVS)	хосолсон дүрслэлийн систем (CVS) сайжруулсан дүрслэлийн систем (EVS) синтетик дүрслэлийн систем (SVS)
command practice	Хөлгийн даргын дадлага
commercial transport operation commercial agricultural aircraft operation	арилжааны тээврийн үйл ажиллагаа ХАА-н агаарын хөлгийн арилжааны үйл ажиллагаа
common level common language	үндсэн түвшин, нийтлэг түвшин нийтлэг нэг хэл
compensated for by a factor contributing factor	хүчин зүйлээр нөхөгдсөн нөлөөлөх хүчин зүйл
commuter	коммютор
competency assessment program competency demonstration type competency demonstration demonstrating the skill competency check	ур чадварын үнэлгээний хөтөлбөр ур чадвараа шалгуулах маягийн ур чадвар шалгуулах мэргэшлээ шалгуулах ур чадвар шалгах
competent appropriately authorised appropriately qualified	чадвартай, мэдлэгтэй, эрх бүхий зохих ёсоор эрх олгогдсон зохих ёсоор мэргэшсэн
complete replacement	бүрэн солилт
completed form	гүйцэд бөглөсөн маягт
complexity	төвөгшил
complies meets fit	хангаж байгаа, дагаж мөрдөх хангах, тохирох төхирох, таарах

Англи	Монгол
condition monitoring system	нөхцөлт мониторингийн систем
condition monitored maintenance	нөхцөлөөр хянах техник үйлчилгээ
health monitoring system	үзүүлэлтийн мониторингийн систем
usage monitoring system	ашиглалтын мониторингийн систем
trend monitoring	трэнд-мониторинг
trend analysis	чиг хандлагын (трэнд) дүн шинжилгээ
conformity	нийцэл, тохирол
congested area	шигүү суурьшлын бүс
congested area of city, town, or settlement	хот, эсхүл суурингийн шигүү суурьшлын бүс
sparsely populated area	сийрэг хүн амтай бүс
consecutive	дараалсан, үргэлжилсэн, тасралтгүй
consensus standard	зөвшилцсөн стандарт
consider	тооцох, харгалзах, үзэх
consider to be relevant	хамааралтай гэж үзэх
considered for approval	батлагдахаар тооцсон
considered to be valid	хүчинтэй гэж үзсэн
considers necessary in the interests of civil aviation safety	нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзвэл
safety concern	аюулгүй байдалд холбогдох асуудал
consignee	хүлээн авагч
consigner	илгээгч
consignment of cargo or mail	ачаа, эсхүл шуудангаар илгээх бараа
conspicuous positions	ил харагдахуйц байршил
readily available	авахад дөхөм
readily seen	ил харагдахаар
readily visible	ил харагдахуйц
conspicuously identified	тодорхой тогтоосон
construct	байгуулах
alter	өөрчлөлт
alterate	өөрчлөх
activate	нээх
deactivate	хаах
discontinue	зогсоох
abandon	татгалзах
abandonment	татгалзал
re-align (Part 157)	чиглэл өөрчлөх
constructed	бүтээсэн
assembled	угсарсан
content	агуулга, агууламж, сэдэв, гарчиг
contingency options available	нөөц сонголт хийх боломжтой
contingency plan	нөөц төлөвлөгөө, нэмэлт нөөц төлөвлөгөө
contingency procedure	нөөц журам, нэмэлт нөөц журам
emergency procedure	онцгой нөхцөлийн журам
continuation of design changes	загварын өөрчлөлтийн хадгалалт
continued	хадгалалт, байнгын, үргэлжлүүлсэн
continuing	үргэлжилж байгаа, хадгалж байгаа
continued compliance, continuing compliance	байнгын хэрэгжилт
continued airworthiness	НТЧ-ын хадгалалт
continuing	байнгын
ongoing compliance	байнгын хэрэгжилт
continued operation	үйл ажиллагааны хадгалалт
continued compliance	байнгын хэрэгжилт, хэрэгжилтийн хадгалалт
continued competency	ур чадварын хадгалалт
continued airworthiness	НТЧ-ын хадгалалт
continued currency	хүчинтэй байдлын хадгалалт, байнга хүчинтэй байх, хүчинтэй байдлаа хадгалах
continued proficiency	мэргэжлийн ур чадварын хадгалалт
continued adequacy	нийцлийн хадгалалт
continued take-off	үргэлжлүүлсэн хөөрөлт
continuing airworthiness instruction	НТЧ-ыг хадгалах зааварчилгаа
instruction for continued airworthiness	НТЧ-ын хадгалалтын зааварчилгаа

Англи	Монгол
continuing safety	аюулгүй байдлаа хадгалах
continuing authorisation	байнгын эрх, эрхээ хадгалах
continuing use of	үргэлжлүүлэн ашиглах
continuing need	байнгын хэрэгцээ
continuing flight	нислэгийг үргэлжлүүлэх
continuing suitability	тохиромжтой байдлыг үргэлжлүүлэх
continuing airworthiness	НТЧ-г хадгалах
continuing operation	үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэх
continuing effectiveness	үр дүнтэй байдлыг үргэлжлүүлэх
continuing qualification	мэргэшил хадгалах
continuous guidance	үргэлжлүүлэн хөтлөх
continuous use	тасралтгүй хэрэглэх
control areas and control zones (air nav)	удирдлагын бүс ба удирдлагын зоон
control line model aircraft	утсан татлагатай агаарын хөлгийн загвар
control tower	удирдлагын цамхаг
controlled aerodrome	хяналттай аэродром
uncontrolled aerodrome	хяналтгүй аэродром
controlled aerospace	хяналттай агаарын зай
controlled traffic	хяналттай нислэгийн хөдөлгөөн
conventional	энгийн
unconventional	энгийн бус
conversion flight instruction	шилжих нислэгийн зааварчилгаа
converted	өөрчилсөн, хувиргасан
convicted	шүүхээр шийтгүүлж байсан
conviction	шүүхийн шийтгэл
conviction for an offence	гэмт хэрэг үйлдэж шүүхээр шийтгүүлэх
criminal conviction	эрүүгийн ял шийтгэл
corrective	залруулах
preventive	урьдчилан сэргийлэх
follow-up	эргэн шалгах
follow-up corrective	залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах
remedial - action	засах, эмчлэх, арилгах - арга хэмжээ
correctly amended	зөв өөрчилсөн, нэмэлт өөрчлөлт зөв хийгдсэн
Coordinated Universal Time (UTC)	Олон улсын цаг
local time	орон нутгийн цаг
country of aircraft registry	агаарын хөлгийг бүртгэгч улс
courier	тээгч, зөөвөрлөгч
company	компани
organisation	байгууллага
enterprise	компани
person	хүн, хувь хүн, этгээд
corporation	корпораци
body	этгээд, тал
legal entity	хуулийн этгээд
entity	байгууллага
crediting time	цаг тооцох
gain	хуримтлуулах
crew member remain current	багийн гишүүд ур чадвараа хадгалах
remain a current description	тодорхойлолт хүчинтэй хэвээр хадгалагдаж байх
remains in force	хүчинтэй хэвээр байна
ceases to remain in force	хүчингүй болох
criminal penalty	эрүүгийн хариуцлага
civil penalty	торгуулийн арга хэмжээ
criteria	шалгуур
criterion	
critical engine	эрсдэлтэй хөдөлгүүр
critical power-unit	эрсдэлтэй хүчний төхөөрөмж
critical part	эрсдэлтэй эд анги
critical performance parameter	техникийн эрсдэлтэй үзүүлэлт
critical site area	эрсдэлтэй ажлын байр
cross country flight	нутаг дамнасан нислэг

Англи	Монгол
cross-reference	харилцан ишлэл
cruise speed	аяллын нислэгийн хурд
cruising speed	аяллын нислэгийн хурд
cruise fuel	аяллын нислэгийн түлш
cruise flight	аяллын нислэг
cruise phase	аяллын нислэгийн үе шат
cruising level	аяллын түвшин
level cruising flight	аяллын нислэгийн түвшин
straight and level flight	чиг шулуун нислэг
cruising altitude	аяллын өндрийн-түвшин
cabin pressure altitude	бүхээгийн даралтын өндрийн-түвшин
minimum altitude	минимум өндрийн-түвшин
flight altitude	нислэгийн өндрийн-түвшин
pressure altitude	даралтын өндрийн-түвшин
oil level	тосны түвшин
alert level	анхааруулах түвшин
cumulative duty time	нийт үүрэг гүйцэтгэх цаг
cumulative flight time	нийт нислэгийн цаг
currency requirement	хүчинтэй байх шаардлага
current and proficient	чадвартай ба мэргэшсэн
current meteorological information	цаг уурын бодит мэдээлэл
routine meteorological report	цаг уурын бодит мэдээ
current weather condition	бодит цаг агаарын нөхцөл
curriculum vitae (CV)	хувийн тодорхойлолтод (CV)
cycle	цикл

D

Англи	Монгол
daily	өдөр тутмын
visual	нүдэн
initial	анхан шатны - үзлэг;
structure	бүтцийн
conditional	нөхцөлт
annual	жилийн
annual condition - inspection	жилийн төлөв байдлын -үзлэг шалгалт
dangerous	аюултай
hazard	аюул
data	өгөгдөл
information	мэдээлэл, (цаг уур, цаг агаар - мэдээ)
specification	тодорхойлолт, үзүүлэлт
parameters	өгөгдөл, үзүүлэлт
characteristics	шинж чанар, үзүүлэлт, өгөгдөл
performance	үзүүлэлт, гүйцэтгэл
data plate	өгөгдлийн пайз
ID plate / identification plate	таних пайз
name plate	нэрийн пайз
data sheet	өгөгдлийн хуудас
type certificate data sheet	маягийн гэрчилгээний өгөгдлийн хуудас
deactivate	хаах
discontinue using	ашиглалтыг зогсоох
abandon	татгалзах
debar	оруулахгүй байх
debarment	орохыг хориглох
debris	хог хаягдал
wreckage	эвдэрхий хэмхэрхий
decision altitude DA	шийдвэр гаргах өндрийн-түвшин
decision height DH	шийдвэр гаргах өндөр
transition altitude TA	шилжих өндрийн-түвшин
transition level	шилжих нислэгийн түвшин
minimum descent altitude MDA	өндөр алдах минимум өндрийн-түвшин
minimum descent height MDH	өндөр алдах минимум өндөр

Англи	Монгол
declaration declaration of security	мэдүүлэг аюулгүйн хамгаалалтын мэдэгдэл
deemed to be	гэж тооцно
defaced removed lost	баларсан ховхорсон гээгдсэн
destroyed substantially damaged slightly damaged no damage	устсан их хэмжээгээр гэмтсэн хөнгөн гэмтсэн гэмтэлгүй
defence force air force defence air force	зэвсэгт хүчин нисэх хүчин цэргийн нисэх хүчин
deferred compliance deffered defect	хойшлуулсан хэрэгжүүлэлт хойшлуулсан гэмтэл
define defined dimension	заасан тогтоосон хэмжээс
degree of confidence	итгэлцлийн зэрэг
delivery flight ferry flight	хүргэлтийн нислэг хөөх нислэг
demonstrate	үзүүлэх, харуулах, шалгуулах
denoting	тодорхойлох, харуулах, үзүүлэх
described specified specified under referred to provided listed required - in paragraph	тайлбарласан заасан -д заасан иш татсан тусгасан жагсаалтад заасан шаардсан - (д)
descriptive data	тайлбар өгөгдөл
design training manufacturing maintenance -organisation	зохион бүтээх сургалтын үйлдвэрлэх техник үйлчилгээний -байгууллага
design design change design process design criteria design verification design requirement approved design	зохиох зохиолтын өөрчлөлт зохиох үйл явц зохиох шалгуур зохиолтын баталгаажуулалт зохиолтын шаардлага батлагдсан загварын өгөгдөл
designator designated assigned	томилсон, оноосон нэр томилогдсон, тогтоогдсон, сонгогдсон, оноосон оноосон, томилсон, тогтоосон
designed installed commissioned	зохион бүтээгдсэн суурилуулсан ашиглалтад оруулсан
despite rule 139.7 notwithstanding	139.7-г үл харгалзан, 139.7-д заасныг үл харгалзан үл харгалзан
destination destination aerodrome	очих цэг нисэн очих аэродром
destruction loss theft withdrawal from use	эвдрэх, сүйрэх алдагдах, устаж алга болох, устах хулгайлагдах ашиглалтаас хасагдах
detailed procedure	дэлгэрэнгүй журам
determined determination of hazard	тогтоогдсон, тодорхойлогдсон аюултай гэсэн шийдвэр
develop development establish	байгуулах, боловсруулах хөгжил, боловсруулалт тогтоох, хэрэгжүүлэх

Англи	Монгол
implement	хэрэгжүүлэх
maintain	мөрдөх, хадгалах, арчлах
deviation	хазайлт, гажилт, мөрдөхгүй байх
diversion	даялалт, даялах (нислэгт)
direction of take-off	хөөрөлт үйлдэх чиглэл
Director considers	Дарга ач холбогдол өгнө
Director may consider experience	Дарга дадлага туршлагыг анхаарч үзнэ, ач холбогдол өгнө
Director consider necessary in the interest ...	Дарга нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж үзвэл
Director considers necessary after giving consideration	Дарга анхаарах шаардлагатай гэж үзвэл -ийг үндэслэн
Director may require in writing	Дарга бичгээр шаардаж болно
disabled passenger	хөгжлийн бэрхшээлтэй зорчигч
disclose information	мэдээллийг ил болгох
discontinued approach	цуцлагдсан ойртолт
aborted take-off	таслагдсан хөөрөлт
balked landing	цуцлагдсан буулт
forced landing	аргагүйдсэн буулт
disease	өвчин
disorder	эмгэг
condition	нөхцөл, төлөв байдал
pathological process	эмгэг явц
illness	өвчлөл
injury	гэмтэл
trauma	бэртэл
damage	гэмтэл, хохирол, эвдрэл
dispatch	нислэгт гаргах
disruption:	тасрах:
- planned disruption	- төлөвлөгөөт таслалт
- unplanned disruption	- төлөвлөгөөт бус тасралт
interruption	тасалдах
temporary withdrawal	түр хугацаагаар зогсоох
interception	албадан саатуулах, огтлолцол
aircraft to be intercepted	албадан саатуулах агаарын хөлөг (Part 172)
distinctive signal	тусгайлсан дохио, өвөрмөц дохио
distress	тусламж шаардлагатай (Part 91, 129), хэвийн бус байдал (Part 133)
ALERFA - Alert phase	ALERFA - Түгшүүрийн үе
INSERFA - Uncertainty phase	INSERFA - Тодорхой бус үе
DETRESFA - Distress phase	DETRESFA - Аюулын үе
SARICC - SAR information co-ordination centre	SARICC - ЭХАТ мэдээлэл зохицуулалтын төв
alerting service	аюулын дохио, мэдээллийн үйлчилгээ
precautionary holding	анхааруулах хүлээлт
disturbance	хэвийн байдлыг өөрчлөх, задлах, задаргаа
disturbance of consciousness or function	сэтгэхүйн, эсхүл үйл хөдлөлийн хэвийн бус байдал (IND-67)
ditching	усан дээрх буулт
division	бүлэг
group (Part 92)	групп
document	баримт бичиг
documentation	баримт бичиг бүрдүүлэх, баримт бичгийн бүрдэл
supporting document	дагалдах баримт бичиг
drawing	зураг, техникийн зураг
three view drawing	гурван талт зураг
driving	хөтлөгч
driven	хөтлөгдөгч
drug	эм, эмийн бодис
oral drug	уудаг эм
medication	эмийн бодис
substance	бодис
preparation	эмийн бэлдмэл

Англи	Монгол
treatment	эмчилгээ
dual flight dual flight controls dual flight instruction dual flight time dual flight instructor training	хамтарсан нислэг хосолсон нислэгийн удирдлага хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа хамтарсан нислэгийн цаг хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа өгөх багшийн сургалт
due time due date by the due date due maintenance	үлдэгдэл хугацаа, хугацаа дуусах цаг эцсийн хугацаа (тайлан), хугацаа дуусах өдөр тогтоосон хугацаанд хийгдэх хугацаа нь болсон техник үйлчилгээ
during any time during any period during the night, at night during the day	бүх цаг хугацаанд, аливаа цаг хугацаанд, аль ч үед аль ч үед шөнийн цагаар өдрийн цагаар
duties privilege responsibility duties and responsibilities accountable accountability policy safety indicator safety target safety objective	албан үүрэг, ажил үүрэг эрх хариуцлага үүрэг болон хариуцлага үүрэг хүлээсэн, санхүүжүүлэх үүрэгтэй санхүүжүүлэх чадвар бодлого аюулгүй байдлын үзүүлэлт аюулгүй байдлын зорилтот түвшин аюулгүй байдлын зорилт
duty time duty period non-duty period duty time limitation flight and duty time fatigue of flight crew	үүрэг гүйцэтгэх цаг үүрэгт хугацаа, үүрэг гүйцэтгэх хугацаа үүргээс чөлөөтэй байх хугацаа, үүрэг гүйцэтгэхгүй байх хугацаа ажлын цагийн хязгаарлалт нислэгийн болон үүрэг гүйцэтгэх цаг нисэх багийн ажил, амралтын цагийн зохицуулалт

E

Англи	Монгол
EDTO - extended diversion time operation EDTO alternate aerodrome EDTO significant system EDTO pre-departure service check EDTO verification flight EDTO maximum diversion time	EDTO нислэг - даялах хугацаа сунгасан нислэг EDTO нислэгийн бэлтгэл аэродром EDTO нислэгт нөлөөлөх систем EDTO нислэгт нисэн гарахын өмнөх үйлчилгээний шалгалт EDTO бататгах нислэг EDTO максимум даялах хугацаа
effective on current	хүчинтэй хүчинтэй
efflux	агаарын урсгал
egress provision	гарах нөхцөл
ejection seat or associated egress or jettison system	харвах суудал, эсхүл холбогдох гарц, эсхүл жэттисон систем
electric power supply	цахилгааны эх үүсвэр, цахилгааны хангамж
electrical generating system	цахилгаан үүсгэх систем
eligible eligibility eligibility requirement	тохирох нөхцөл хангах, хүсэлт гаргах нөхцөл нөхцөл хангах шаардлага
embarking on board disembarking	суух бүхээгт нь байх буух
embodiment	хэрэгжүүлэлт
emergency repetitive applicable -AD embodied found embodied	яаралтай давтамжит хамааралтай - НТЧ-ын Удирдамж хэрэгжүүлсэн хэрэгжүүлсэн болохыг тогтоосон
emergency electrical supply	онцгой нөхцөлийн цахилгаан хангамж

Англи	Монгол
emergency evacuation	онцгой нөхцөлийн нүүлгэн шилжүүлэлт, онцгой нөхцөлийн үед дүрвэн гарах
emergency landing	онцгой нөхцөлийн буулт
emergency procedure	онцгой нөхцөлийн журам,
emergency situation action plan	онцгой нөхцөлийн үеийн арга хэмжээний төлөвлөгөө
emergency relief	онцгой нөхцөлийг зохицуулах
emergency exit	ослын гарц
emergency exit evacuation equipment	ослын гарцны аврах төхөөрөмж
emergency landing capability	онцгой нөхцөлийн буулт үйлдэх чадвар
emergency medical kit	эмнэлгийн түргэн тусламжийн иж бүрдэл
first aid kit	анхны тусламжийн иж бүрдэл
exceptional circumstance	тусгай нөхцөл
period of emergency	онцгой нөхцөлийн үед
interest of public safety	нийтийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхол
employed	үндсэн ажилтнаар
contracted	гэрээгээр
employee	ажилтан
tenant	түрээслэгч
contractor	гэрээт гүйцэтгэгч
endorse	баталгаажуулсан тэмдэглэл хийх
endorsement	баталгаажуулсан тэмдэглэл
endorsements imposed	заасан баталгаажуулсан тэмдэглэл
impose condition	нөхцөл тогтоох
endurance	ашиглалт даах
bench	бенч
structure integrity	бүтцийн бүтэн байдлын, хүчилсэн эд ангийн цогц байдлын
functional	ажиллагааны
operational - test	үйл ажиллагааны - тест
enforcement	(дүрэм) сахиулах
enforcement rule	албадлагын дүрэм
enforcement procedure	албадлагын журам
enforcement objective	албадлагын зорилго
enforcement action	албадлагын арга хэмжээ
enforcement sanction	албадлагын шийтгэл
enforcement tools	албадлагын хэрэгсэл
enforcement processing	албадлагын хэрэгжүүлэлт
enforcement program	албадлагын хөтөлбөр
enforcement regulations	албадлагын дүрэм
enforcement requirement	албадлагын шаардлага
law enforcement officers	хууль сахиулах ажилтан
special emphasis enforcement	онцгойлон анхаарах албадлага
formal legal action	хуулиар шийтгэх арга хэмжээ
formal adjudication	хуулийн дагуу шийтгэх
engine emission	хөдөлгүүрийн хийн ялгаруулалт
exhaust emission	гаралтын хийн ялгаруулалт, яндангийн хийн ялгаруулалт
CO ₂ emissions	CO ₂ -хийн ялгаруулалт
pollutant	бохирдол
egress	гаралт, ялгарах
engine inoperative	хөдөлгүүр ажиллагаагүй
engine failure	хөдөлгүүр татгалзах
engine oil consumption monitoring program	хөдөлгүүрийн тосны зарцуулалтыг хянах хөтөлбөр
engine pod	хөдөлгүүрийн доод өөхий
enrolment with	элсэхдээ, элсэлт
en-route IFR procedures	нислэгийн замын дагуух IFR-ийн журам
en-route navigation	замын дагуух нислэг
terminal navigation	аэродромын нислэг навигаци
navigation guidance:	нислэг чиглүүлэгч:
- lateral navigation guidance	- хэвтээ тэнхлэгийн нислэгийн чиглүүлэгч
- vertical navigation guidance	- босоо тэнхлэгийн нислэгийн чиглүүлэгч
en-route phase	нислэгийн замын дагуух үе шат
cruise phase	аяллын нислэгийн үе шат
approach phase	ойртолтын үе шат

Англи	Монгол
approach and landing phase climb phase take-off and initial climb phase take-off phase	ойртолт болон буултын үе шат өндөр авалтын авах үе шат хөөрөлтийн болон өндөр авалтын эхний үе шат хөөрөлтийн үе шат
entered in log log entry logbook entry	бүртгэлийн дэвтэрт бичилт хийсэн бүртгэлийн дэвтэрт бичилт хийх (ИНД-66), нисгэгчийн дэвтэрт мэдээлэл оруулах (ИНД-61) нисгэгчийн дэвтэрт мэдээлэл оруулах
entitled to be	тооцох, эрхтэй болно
environmental sensor	хүрээлэн буй орчныг тандах мэдрэгч
equipment role equipment airborne equipment usable airborne equipment	төхөөрөмж нэмэлт төхөөрөмж нислэгийн төхөөрөмж ашиглаж болох нислэгийн төхөөрөмж
equipped	тоноглогдсон, тоногдсон
equivalent equivalent level of safety	дүйцэх аюулгүй байдалд дүйцэх түвшин
escape route	дайжих зам
escorting escorted	дагуулах дагалдах (VIP), харгалзах (custody)
essentially essential principally	үндсэндээ, зарчмын хувьд зайлшгүй, заавал ерөнхийдөө, зарчмын хувьд
estimated calculated forecasted planned scheduled regular	тооцоот тооцоолсон баримжаат төлөвлөсөн хуваарьт тогтмол
evacuating evacuation escape	нүүлгэн шилжүүлэх, дүрвэн гарах нүүлгэн шилжүүлэлт, дүрвэх дайжих
evacuation slide, evacuation chutes escape rope	нүүлгэн шилжүүлэх гулсуур ослын гарцны олс
evaluate evaluator proficiency evaluation examination for proficiency flight time evaluation flight evaluation continuing qualification evaluation line-operating flight time evaluation evaluation period evaluation program	дүгнэх дүгнэгч-нисгэгч, дүгнэгч мэргэжлийн ур чадварын дүгнэлт мэргэжлийн ур чадварын шалгалт нислэгийн цагийн дүгнэлт нислэгийн дүгнэлт мэргэшил хадгалах дүгнэлт шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цагийн дүгнэлт дүгнэлтийн хугацаа дүгнэлтийн хөтөлбөр
examiner evaluator	шалгагч дүгнэгч-нисгэгч, дүгнэгч
except as except for except if except as provided in paragraph except when	аас гадна бусад тохиолдолд хэрэв ...-аас бусад тохиолдолд ... -д зааснаас бусад тохиолдолд ... -ээс бусад тохиолдолд
except under	заагаагүй
exclusive exclusively	онцгой, зөвхөн, дангаар нь
executive capacity	эрхийнхээ хүрээнд, гүйцэтгэх чадвар
exemption exception	чөлөөлөх үл хамаарах
exercise exercise the privilege	эдлэх, хэрэгжүүлэх эрх эдлэх, эрх хэрэгжүүлэх
exhibit behavioural characteristic	зохисгүй ааш араншин гаргаж байгаа
exhibition airworthiness certificate	үзүүлбэрийн НТЧ-ын гэрчилгээ

Англи	Монгол
existing object	одоо байгаа байгууламж
immovable object	хөдөлгөөнгүй байгууламж
fixed object	суурин байгууламж
mobile object	хөдөлгөөнтэй байгууламж
existing or expected meteorological conditions	одоогийн, эсхүл таамаглаж байгаа цаг уурын нөхцөл
existing problems or potential causes of problems	оршин байгаа хүндрэлтэй асуудал, эсхүл хүндрэлтэй асуудлын боломжит шалтгаан
exit	гарц
entry	орц
expanded checklist in the operations manual checklist	үйл ажиллагааны зааврын дэлгэрэнгүй шалгах хуудас шалгах хуудас
expected time	баримжаат цаг
estimated time of arrival (ETA)	тооцоот нисэн ирэх цаг
estimated elapsed time	тооцоот өнгөрөлтийн цаг
expected approach time	баримжаат ойртолтын цаг
experimental flying	туршин нисэх
expiry date	дуусах хугацаа
export airworthiness certificate	экспортын НТЧ-ын гэрчилгээ
exposition	ерөнхий заавар
extend	сунгах
revise	шинэчлэх
terminate (Part 157)	цуцлах
extended over-water operation	усан дээгүүрх үргэлжилсэн нислэгийн үйл ажиллагаа
extends above	дээш өргөгдсөн
extensively	өргөн хүрээтэйгээр, далайцтайгаар, томоохон,
eye height	нүдээр баримжаалсан өндөр
eye measured	нүдээр хэмжсэн

F

Англи	Монгол
facility	байгууламж
failure	эвдрэл, татгалзал
rupture	хэлбэрээ алдан эвдрэх (зөөлөн)
fracture	хагарах, бутрах (хатуу эд)
falcification	хуурамчаар үйлдэх
fare paying	төлбөртэй зорчигч
fault	алдаа
defect	гэмтэл
malfunction	буруу ажиллах, доголдох
inoperative	ажиллагаагүй болох
failure	татгалзах
discrepancy	зөрүүтэй байдал, үл тохирол
degradation	доголдол
systemic deficiency	тогтолцооны алдаа
feature	хэв шинж, дүр төрх
design features	загварын хэв шинж
featureless terrain	онцлох бартаа багатай газар, тал газар
feedback	санал хүсэлт, эргэж мэдээлэх, гэдрэг холбоо
fibre reinforced plastic	мяндсаар хүчилсэн пластик
final approach	ойртолтын төгсгөл
final approach fix	ойртолтын төгсгөлийн цэг (FAF)
final approach segment	ойртолтын төгсгөлийн сегмент
final approach course	ойртолтын төгсгөлийн чиглэл
continuous descent final approach (CDFA)	үргэлжилсэн өндөр алдалттай ойртолт төгсгөл (CDFA)
stabilized descent	жигд өндөр алдах
initial approach fix	ойртолтын эхлэлийн цэг
fire extinguisher	гал унтраагуур
firearms	галт зэвсэг
weapon	зэвсэг
weaponry	зэвсэглэл

Англи	Монгол
pyrotechnic rifle pistol ammunition	пиротехник урт буу, буу гар буу сум хэрэгсэл
first person view system	дүрсийг дэлгэцээр харж удирдах систем
fit and proper person proper condition	тохирох зөв хүн тохиромжтой нөхцөл
fixed point fixed-wing aircraft rotary-wing aircraft	хөдөлгөөнгүй цэг, тогтсон цэг хөдөлгөөнгүй-далавчит агаарын хөлөг ротор-далавчит агаарын хөлөг
flags, display flag	туг, дарцаг
flaps leading edge trailing edge	флапс урд ирмэг хойд ирмэг
flight attendant flight attendant trainer flight attendant assessor	бүхээгийн ажилтан сургагч-бүхээгийн ажилтан бүхээгийн ажилтанд үнэлгээ хийх этгээд
flight check flight check system operational flight check route check pre-flight check pilot line training en-route inspection aerodrome proficiency check night flight training dual flight instructor training terrain awareness training aerobatics flight training aerial topdressing training aerial spraying rating training aerial VTA rating training approved flight examiner training competency-based training	нислэгийн шалгалт нислэг-шалгах тогтолцоо үйл ажиллагааны нислэгийн шалгалт чиглэлийн нислэгийн шалгалт нислэгийн өмнөх үзлэг, нислэгийн өмнөх шалгалт нисгэгчийн шугамын нислэгийн сургалт нислэгийн замын дагуух шалгалт аэродромын ур чадварын шалгалт шөнийн нислэгийн сургалт хамтарсан нислэгийн зааварчилгаа өгөх багшийн сургалт газрын бартааг мэдрэх сургалт аэробатик нислэгийн сургалт агаараас бордоо цацах сургалт агаараас шингэн цацах зэрэглэлийн сургалт агаараас мэрэгчийн хор цацах сургалт зөвшөөрөгдсөн шалгагч-нисгэгчийн сургалт ур чадварт суурилсан сургалт
flight control guidance system directional guidance lateral guidance vertical guidance lateral displacement	нислэгийг удирдан хөтлөх систем чиглэлээр хөтлөх, чиглэлийн хөтлөлт хэвтээ хөтлөх, хэвтээ чиглүүлэх босоо хөтлөх, босоо чиглүүлэх хажуугийн шилжилт
flight crew flight crew member flight attendant	нисэх баг нисэх багийн гишүүн бүхээгийн ажилтан
flight crew compartment cockpit flight deck flight crew station pilot station	нисэх багийн бүхээг нислэгийн бүхээг нислэгийн бүхээг нисэх багийн суудал, нисэх багийн хэрэглэлийн самбар нисгэгчийн суудал, нисгэгчийн хэрэглэлийн самбар, нисгэгчийн ажлын байр
flight duty limitation flight duty period	нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацааны хязгаарлалт нислэгийн үүрэг гүйцэтгэх хугацаа
flight identification flight path flight trajectory area navigation route	нислэгийн дугаар нислэгийн зам нислэгийн траектори бүсийн нислэгийн чиглэл
flight radiotelephone operator ratings	нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл
flight segment route segment approach segment initial approach segment intermediate approach segment final approach segment visual approach segment	нислэгийн сегмент замын сегмент ойртолтын сегмент ойртолтын эхлэлийн сегмент ойртолтын дундын сегмент ойртолтын төгсгөлийн сегмент ил харааны ойртолтын сегмент

Англи	Монгол
missed approach segment	ойртолтоос 2-т гарах сегмент
flight time crediting crediting time	нислэгийн цагийг тооцох тооцох цаг
flight training flight instruction training exercise dual flight instructor training	нислэгийн сургалт нислэгийн зааварчилгаа сургалтын дасгал хамтарсан нислэгийн багшийн сургалт
flight level ground level sea level high sea cruising level	нислэгийн түвшин газрын түвшин далайн түвшин их далай аяллын түвшин
floor level emergency exit floor proximity emergency escape path marking	шалны түвшний ослын гарц шалны ойролцоох ослын дайжих замын тэмдэглэгээ
follow up corrective action	залруулах арга хэмжээг эргэн шалгах
follow-up audit initial audit preliminary audit	эргэн шалгах аудит анхан шатны аудит урьдчилсан аудит
for each aeroplane it operates	үйл ажиллагаандаа ашиглаж байгаа нисэх онгоц
for the grant issue grant	эзэмшихээр, эзэмшихийн тулд олгох авах, эзэмших
for the purpose of this Part for the purpose of paragraph	энэ Дүрэмд ... -ийг ойлгоно, энэ дүрмийн зорилгоор энэ зүйлд... -ийг ойлгоно, энэ зүйлийн зорилгоор
forecast probability forecast weather condition forecast trajectory forecast time	урьдчилсан мэдээний магадлал цаг агаарын нөхцөлийн урьдчилсан мэдээ баримжаат траектор баримжаат цаг
format formatting preformatted	загвар, хэлбэр тогтсон загварт оруулах урьдчилан загварчилсан
formation flight	жагсаалын нислэг
forthwith surrender	нэн даруй хураалгана
freight area freight forwarder	багц ачааны талбай ачаа илгээгч
frequencies allocated to the aeronautical mobile service Aeronautical mobile service Aeronautical fixed service Aeronautical mobile-satellite service Aeronautical radio navigation service Aeronautical fixed telecommunication	нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээнд зориулан тогтоосон давтамж Нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээ Нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ Нисэхийн хөдөлгөөнт-хиймэл дагуулын үйлчилгээ Нисэхийн радио навигацийн үйлчилгээ Нисэхийн суурин цахилгаан холбоо
frequency interval	давтамж үечлэл
frequency: extremely high frequency (30 000-300 000 MHz) super high frequency (3 000-30 000 MHz) ultra high frequency (300-3 000 MHz) very high frequency (30-300 MHz) high frequency (3 000-30 000 kHz) medium frequency (300-3 000 kHz) low frequency (30-300 kHz) very low frequency (3-30 kHz)	давтамж: хэтэрхий өндөр давтамж (30 000-300 000 МГц) супер өндөр давтамж (3 000-30 000 МГц) ультра өндөр давтамж (300-3 000 МГц) хэт өндөр давтамж (30-300 МГц) өндөр давтамж (3 000-30 000 кГц) дунд давтамж (300-3 000 кГц) нам давтамж (30-300 кГц) хэт бага давтамж (3-30 кГц)
frequently asked questions	түгээмэл асуултууд
fuel petrol kerosene diesel oil grease flamable product flammable liquid	түлш бензин керосин дизель тос тосолгоо шатамхай бүтээгдэхүүн шатамхай шингэн, шатахуун

Англи	Монгол
fuel endurance	түлштэй байх нислэгийн хугацаа
full scale cabin training device type specific cabin training device	бодит хэмжээтэй бүхээгийн сургалтын хэрэгсэл тухайн маягт тохирсон бүхээгийн сургалтын хэрэгсэл
full-stop landing	бүрэн зогсолттой буулт
function activity duty responsibility authority	ажил, үйлдэл ажиллагаа үүрэг, ажил үүрэг хариуцлага, үүрэг хариуцлага эрх
function test operation test self-test	ажиллагааны тест үйл ажиллагааны тест өөрийгөө шалгах тест
further particulars	нэмэлт мэдээлэл

G

Англи	Монгол
GA AOC Airline AOC	ерөнхий зориулалтын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ шугамын агаарын тээвэрлэгчийн гэрчилгээ
gauge measuring equipment	хэмжих хэрэгсэл хэмжих төхөөрөмж
gazette	албан ёсны хэвлэл, www.mcaa.gov.mn
general direction	эрүүл мэндийн ерөнхий чиглэл
geographical co-ordinate geographical feature	газар зүйн солбицол газар зүйн онцлог шинж
glass fibre reinforced resin	шилэн даавуугаар бэхжүүлсэн резин
glide profile glide slope glide path slope indicator	гулгалтын схем glide slope, глиссадын налуу глиссад налуу заах хэрэглэл, налуу заагч
glider or powered glider	глайдер, эсхүл моторт-глайдер
gliding or autorotational distance	халин нисэх, эсхүл авторотациар буух зай
gliding organisation	глайдерын байгууллага
go around missed approach touch and go	2-т гарах ойртолтоос 2-т гарах буугаад хөөрөх
Government agency	Төрийн захиргааны байгууллага
grace provisions	давуу нөхцөл
grade credit mark examination credit grading system	үнэлгээ, зэрэг кредит дүн шалгалтын дүн үнэлгээний систем
gradient positive slope	градиент өгсүүр гадаргуу
granting of certificate	тухайн гэрчилгээг эзэмших
great circle	их тойрог
gross mass gross weight combined mass gross-gradient	нийт жин, нийт масс нийт жин нийлбэр жин нийт-градиент
ground examination ground training ground training course comprehensive training course	газрын бэлтгэл шалгалт газрын бэлтгэл сургалт газрын бэлтгэл сургалтын курс цогц сургалтын курс
ground proximity warning system (GPWS)	газар ойртсоныг анхааруулах систем
ground support operation (supporting ground operation)	газрын дэмжих үйл ажиллагаа
ground vehicles	газрын үйлчилгээний тээврийн хэрэгсэл
guideline guidance information	зааварчилгаа, хөтлөх шугам зааварчилгааны мэдээлэл, чиглүүлэх мэдээлэл (ИНД-139)

Н

Англи	Монгол
hand search	гараар шалгах
hand-held fire extinguisher, hand fire extinguisher	гар-гал унтраагуур
portable fire extinguisher	зөөврийн гал унтраагуур
handling	зохицуулах, хийх
handling preservation storage	арчилгаа удаан хугацааны хадгалалтад шилжүүлэх хадгалалт
hard landing balked landing forced landing emergency landing full-stop landing overweight landing precautionary landing ditching belly landing crash landing	хатуу буулт үйлдэх цуцлагдсан буулт аргагүйдсэн буулт онцгой нөхцөлийн буулт бүрэн зогсолттой буулт хэтэрсэн жинтэй буулт урьдчилан сэргийлэх буулт усан дээрх буулт өөхийгөөр үйлдэх буулт ослын буулт
has expired suspended revoked cancelled	хугацаа дууссан түдгэлзүүлсэн хүчингүй болгосон цуцалсан
has responsibility for responsible for	хариуцдаг, хариуцсан хариуцсан
hazard register	аюулын бүртгэл
heading course direction azimuth bearing vectoring	чиглэл курс, чиглэл чиглэл азимут чиглэл чиглүүлэх
head-wind tail-wind cross-wind downwind upwind wind shear	духны салхи, угтах салхи арын салхи хөндлөнгийн салхи салхины дагуу салхины эсрэг салхины огтлол
health and safety representative (HSR) health and safety unit (HSU) health and safety at Work Act (HSWA)	хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан ажилтан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй хариуцсан нэгж хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
heliport	хэлипорт
high-water mark	ус дээд түвшинд байхад
historical record	түүхэн бүртгэл
his or her	тухайн этгээдийн, түүний
hold stowed baggage	бүртгэгдсэн тээш
holds delegation delegation	шилжүүлсэн эрх эзэмших шилжүүлсэн эрх
homing signal	чиг заах дохио
hopper or spray tank	хуурай, эсхүл шингэний сав
horizontal visibility good visibility flight visibility	хараа, алсын барааны харагдац харагдац сайн, үзэгдэх орчин сайн нислэгийн хараа
Han uul district (HUD) Sukhbaatar district (SBD) Bayanzurkh district (BZD) - for address	Хан-Уул дүүрэг (ХУД) Сүхбаатар дүүрэг (СБД) Баянзүрх дүүрэг (БЗД) - хаягийн хувьд
human factors human performance human resource crew resource management crew team management	хүний хүчин зүйл хүний чадавхи хүний нөөц багийн нөөцийн удирдлага багийн бүтцийн удирдлага

Англи	Монгол
ICAO Contracting state	ICAO-гийн Хэлэлцэн тохирогч Улс
State of certification	Гэрчилгээжүүлэгч Улс
State of registry	Бүртгэгч Улс
State of the operator	үйл ажиллагаа эрхлэгчийн Улс
State of design	зохион бүтээгч Улс
State concerned	тухайн улс
icing condition	мөстөлтийн нөхцөл
identification information	таньж тогтоох мэдээлэл
identified aircraft	танигдсан агаарын хөлөг
unidentified flight	танигдаагүй нислэг
identify	таньж тогтоох, ангилах
identified	таньж тогтоогдсон
identifier	таних нэр томъёо
identity	таних, таних тодорхойлолт
personnel identity	биеийн байцаалт
identification card, information, plate	таних үнэмлэх, мэдээлэл, пайз
if an emergency occurs	хэрэв, онцгой нөхцөл үүсвэл (процедурын хувьд)
if any	хэрэв байгаа бол
if applicant is entitled	хүсэлт гаргагч нь ... эрхтэй бол
if Director is satisfied	хэрэв Дарга ... хангасан гэж үзвэл
if satisfied	хэрэв хангасан бол
if the person seeks to	хэрэв тухайн этгээд нь ... -г зорьж байгаа бол
IFR	IFR
VFR	VFR
special VFR	тусгай VFR
controlled VFR	хяналттай VFR
VFR operation	VFR нислэгийн үйл ажиллагаа
IFR flight	IFR нислэг
under IFR	IFR-ийн дагуу
operating under IFR	IFR-ийн дагуу үйл ажиллагаа гүйцэтгэх, IFR-ийн дагуу нислэг үйлдэх
operated IFR	IFR-аар нислэг үйлдэх
flying under IFR	IFR-ийн дагуу нислэг үйлдэх, IFR-ийн дагуу нисэх
flights under IFR	IFR нислэг
flight performed under IFR	IFR-ийн дагуу нислэг үйлдэх
IFR operation	IFR нислэгийн үйл ажиллагаа
IMC	хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөл
VMC	ил харааны нислэгийн цаг уурын нөхцөл
immediate hazard	аюулд хүргэх
immediately preceding consecutive	өмнө үргэлжилсэн дараалсан
immobilise	хөдөлгөөнгүй болгох
immovable object	хөдөлгөөнгүй байгууламж
fixed obstacle	суурин саад
obstruction	саад учруулах
obstructed	саадтай
unobstructed	саадгүй
shielded	халхлагдсан
impact force	үйлчлэх хүч
impracticable	тохиромжгүй
impossible	боломжгүй
improvised	гар хийцийн
impose conditions	нөхцөл нэмж тогтоох
withdraw conditions	нөхцөлийг хураах
suspend, suspension	түдгэлзүүлэх
revoke or partially revoke, revocation	хүчингүй болгох, эсхүл хэсэгчлэн хүчингүй болгох
in accordance with	...ийн дагуу
in respect with	талаар, холбоотой, хувьд, тухай, хүндэтгэлтэйгээр
regarding	талаар, тухай
in addition to	мөн, түүнчлэн, үүн дээр нэмж, -ээс гадна

in case in the event in effect on 10 May 1993 in order for	... тохиолдолд ... тохиолдолд 1993 оны 5-р сарын 10-ны өдрөөс хүчин төгөлдөр болсон ...-ийн тулд
in spite, despite, notwithstanding subject to avoid to doubt avoidance of doubt	үл харгалзан, ...гүй байгаа боловч, хэдий ч -г харгалзан өөрөөр ойлгохоос сэргийлж, эргэлзээ үүсгэхгүй байх үүднээс эргэлзээ үүсгэхгүй байх
inadvertent inadvertent change to flight plan	санаандгүй, гэнэтийн нислэгийн төлөвлөгөөний гэнэтийн өөрчлөлт
inadvertent non-deliberate	санамсаргүй санаандгүй
in-air on-ground	агаарт газарт
incapacitation incapacitating injury	үүрэг гүйцэтгэх чадвараа алдах ажил үүргээ гүйцэтгэх чадварыг алдуулах гэмтэл
including but not limited to	... багтаасан, гэхдээ үүгээр хязгаарлагдахгүй
independent	бие даасан, хамааралгүй
independently verified	үл хамаарах байдлаар бататгах
independent parallel segregated parallel	үл хамаарах зэрэгцээ тусгаарлагдсан зэрэгцээ
indexing	индексжүүлэлт
indicator instrument aid	заах хэрэглэл, заагч хэрэглэл туслах хэрэгсэл
individual discrete	тусгайлан зориулах, бие даасан, салангид, ангид салангид, салаа
individual airworthiness certificate	бие даасан НТЧ-ын гэрчилгээ
indoctrination introduction qualification upgrade	үзэл баримтлалын танилцах мэргэшүүлэх шат ахих, дээшлүүлэх
industry-developed standard	үйлдвэрлэл-хөгжүүлсэн стандарт
inertial navigation systems	инерцийн навигацийн систем
in-flight drill	нислэгийн үед нягтлан шалгах
information originator	мэдээллийн эх үүсвэр
information sign information marking instruction marking stop bar	мэдээлэх тэмдэг мэдээлэх тэмдэглэгээ зааварчлах тэмдэглэгээ "Зогс" тэмдэг
infringement notice	зөрчлийн мэдэгдэл
initial boiling point flash point	буцалж эхлэх хэм дөл үүсэх хэм, ноцох температур
initially assess	суурь үнэлгээ
initiate	эхлүүлэх, гаргах
input meteorological information output meteorological information	цуглуулсан цаг уурын оролтын мэдээлэл боловсруулан гаргадаг цаг уурын мэдээлэл
inspection authorisation	шалгах эрх (ИНД-66)
instructed	зааварчилгаа өгсөн
instruction guide manual handbook procedure rule act law	зааварчилгаа гарын авлага заавар гарын авлага журам дүрэм хууль (цогц-том) хууль (жижиг)
instrument runway non-instrument runway non-precision approach runway precision approach runway	хэрэглэлийн ХБЗ хэрэглэлийн бус ХБЗ нарийвчлалтай бус ойртолтын ХБЗ нарийвчлалтай ойртолтын ХБЗ
instrument	хэрэглэл

instrument approach procedures instrument approaches to specified minima instrument landing system instrument meteorological conditions instrument procedure charts instrument rating	хэрэглэлийн ойртолтын журам тодорхой өгөгдсөн минимум хүртэл хэрэглэлийн ойртолт хэрэглэлээр буулт үйлдэх систем хэрэглэлийн нислэгийн цаг уурын нөхцөл хэрэглэлийн журмын зураг хэрэглэлийн зэрэглэл
instrument procedures instrument approach procedures instrument departure procedures instrument arrival procedures instrument landing procedures CAT-precision approach procedure non-precision instrument approach procedure	хэрэглэлийн журам хэрэглэлээр ойртолт үйлдэх журам хэрэглэлээр нисэн гарах журам хэрэглэлээр нисэн ирэх журам хэрэглэлээр буулт үйлдэх журам нарийвчлалтай ойртолт үйлдэх журам нарийвчлалтай бус ойртолт үйлдэх журам
perform procedure complete procedure used procedure	журмыг гүйцэтгэх журмыг гүйцэтгэж дуусах журмыг ашиглах, журмыг хэрэглэх
precision instrument approach precision approach runway non-precision instrument approach instrument non-precision approach non-instrument approach non-precision approach	хэрэглэлээр үйлдэх нарийвчлалтай ойртолт нарийвчлалтай ойртолтын ХБЗ нарийвчлалтай бус хэрэглэлийн ойртолт нарийвчлалтай бус хэрэглэлийн ойртолт хэрэглэлийн бус ойртолт нарийвчлалтай бус ойртолт
integral component	нэгдмэл бүрдэл хэсэг
integrity readiness	бүрэн бүтэн байдал, үнэн зөв байдал, тохирол бэлэн байдал
integrity monitoring system integrity monitoring	үйл ажиллагааны нэгдмэл байдлын хяналтын тогтолцоо, үнэн зөв байдлын хяналтын тогтолцоо, тохирлын мониторинг
intended intended use of product intended operation intended function intended to be used	зорьсон, төлөвлөсөн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэх зориулалт зориулалтын үйл ажиллагаа зориулагдсан ажиллагаа ашиглахаар төлөвлөсөн
intensity	тодорц, гэрлийн хүч
interest not contrary in interests of aviation safety	ашиг сонирхол нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй
interest of safety	аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд
interfer interference	нөлөөлөх нөлөө
interior exterior	дотор гадна
internal quality assurance internal quality assurance system safety assurance	дотоод чанар баталгаажуулалт дотоод чанар баталгаажуулалтын тогтолцоо аюулгүй байдлын баталгаажуулалт
international air navigation	олон улсын нислэг
International Telecommunication Union (ITU) aeronautical telecommunication network (ATN) aeronautical fixed telecommunication network (AFTN) aeronautical fixed service (AFS) aeronautical telecommunication agency aeronautical mobile-satellite service aeronautical mobile-satellite (route) service aeronautical mobile service aeronautical station aeronautical radio navigation service	Олон улсын радио холбоо нисэхийн цахилгаан холбооны сүлжээ (ATN) нисэхийн суурин цахилгаан холбооны сүлжээ (AFTN) нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ (AFS) нисэхийн цахилгаан холбооны байгууллага нисэхийн хиймэл дагуулын-хөдөлгөөнт үйлчилгээ нисэхийн хөдөлгөөнт хиймэл дагуулын (замын) үйлчилгээ нисэхийн хөдөлгөөнт холбооны үйлчилгээ нисэхийн холбооны станц нисэхийн радио навигацийн үйлчилгээ
introduction segment recurrent segment transition segment upgrade segment (training) synthetic flight trainer segment	танилцах үе шат давтан үе шат шилжих үе шат шат ахих үе шат (сургалт) синтетик нислэгийн дадлагажуурын үе шат
investigation interrogation proceeding	шинжлэн шалгах (Аппех 13), хянан шийдвэрлэх (Шүүх) асуулга, байцаах шүүн хэлэлцэх

testimony deposition deponent attorney	гэрчийн мэдүүлэг хууль сонсгож мэдүүлэг авах, хууль сонсгож авсан мэдүүлэг хууль ёсны төлөөлөгч өмгөөлөгч
ISA: sea level 15°C still air 1013 hPa	ISA: далайн түвшинд 15°C тогтуун агаарт 1013 hPa
is eligible for installation	суурилуулахад тохиромжтой
is never in doubt	итгэлтэй, хэзээ ч эргэлзэхгүйгээр
is no longer valid	цаашид хүчингүй болох
is required to be operated with a co-pilot	хамтран нисгэгчтэй ажиллахыг шаарддаг
is responsible for	хариуцсан, хариуцлага хүлээсэн
issue	олгох, гаргах
item part spare part component assembly appliance device apparature appurtenance accessory equipment	эд зүйл, хэсэг эд анги солигдох эд анги, сэлбэг эд анги бүрдэл хэсэг иж бүрдэл хэрэгсэл төхөөрөмж, хэрэгсэл аппарат аппаратур туслах тоноглол төхөөрөмж

J

Англи	Монгол
jet blast blast	тийрэлтэт хийн урсгал хийн урсгал
jettison jettisonable	жэттисон салгах боломжтой
jig	эталон
joining the aerodrome traffic circuit	аэродромын нислэгийн хөдөлгөөний хайрцагт нэгдэх
judgement sound judgement appropriate levels of judgement and command	зөв тодорхойлох зөв тодорхойлж илэрхийлэх хангалттай түвшинд нөхцөл байдлыг зөв тодорхойлж, шийдвэр гарган удирдах
jurisdiction	эрх

K

Англи	Монгол
killed injured wounded	амь насаа алдсан, алагдсан гэмтсэн шархадсан
kite rocket ballon unmanned aircraft drone parasail gyroglider hang glider	цаасан шувуу пуужин бөмбөлөг хүнгүй агаарын хөлөг дрон парасэйл жиро-глайдер ханг-глайдер
knowledge deficiency report	хангалтгүй дүгнэгдсэн мэдлэгийн тайлан
known unknown customer	бүртгэлтэй бүртгэлгүй харилцагч

L

Англи	Монгол
lag oscillation	хоцролт хэлбэлзэл
landing area, PLA	буултын талбай шүүхрээр буух талбай
landing distance permitted landing distance	буултын зай зөвшөөрөгдсөн буултын зай
landing gear, undercarriage	газардах анги
landings from instrument approaches	хэрэглэлийн ойртолтоор буулт үйлдэх
laser sky display laser-beam irradiance illuminance	лазерын гэрлээр тэнгэрт тусгах үзүүлбэр лазерын гэрэл гэрлийн цацраг гэрэлтүүлэг
lateral distance vertical distance	хөндлөн зай босоо зай
launch site (glider)	хөөргөх талбай
law enforcement agency	хууль сахиулах байгууллага
layout cabin layout seat layout	загвар, дүрс, схем зураг, бүтэц бүхээгийн зураг суудлын байрлалын зураг
legible placard placarded	ойлгомжтой зурагт хуудас плакард байрлуулах
legibly legible	гаргацтайгаар гаргацтай
liaison with	... тай харилцах
licence licensing licensing authority	үнэмлэх үнэмлэх, гэрчилгээжүүлэлт үнэмлэх олгох эрх бүхий байгууллага
life preserver life jacket life-raft survival locator light survival kit flare kit	аврах хэрэгсэл аврах хантааз аврах завь байршил заагч аврах гэрэл аврах иж бүрдэл гэрэл цацруулах иж бүрдэл
lifed life limited finite life lifetime timeliness	ашиглалтын хязгаарлалттай ашиглалт хязгаарлагдсан ашиглалтын хязгаар насан туршид, байнга тухайн цаг хугацаа
light lighting lighting system	гэрэл гэрэлтүүлэг гэрэлтүүлгийн систем
likely to be encountered	илэрч болох, илэрдэг байж болох
limit limitation restriction	хязгаар хязгаарлалт хорио (аэродромд), хязгаарлалт (агаарын зай, үнэмлэх),
limited restricted (awd certificate)	хязгаарлагдмал хязгаарлалттай (НТЧ гэрчилгээ)
line-operating flight time line-operating flight time evaluation	шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цаг шугамын үйл ажиллагааны нислэгийн цагийн дүгнэлт
liner inner outer outside	доторлогоо дотор гадна гадна тал
lines of safety responsibility	аюулгүй байдлын хариуцлагын шугаман хамаарал
listed exceptions	үл хамаарлын жагсаалт
listed in	заагдсан
load manifest load sheet	ачааллын мэдэгдэл ачааллын хуудас
load-bearing surface	даацын гадаргуу (ачаалал даах гадаргуу)

Англи	Монгол
non-load-bearing surface	даацын бус гадаргуу (ачаалал даахгүй гадаргуу)
location	байрлал
position	байршил
logbook	бүртгэлийн дэвтэр
pilot logbook	нисгэгчийн дэвтэр
air traffic controller's logbook	НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр
flight service operator's logbook	НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр
ATS personnel logbook	НХҮ-ний ажилтны бүртгэлийн дэвтэр
parachutist logbook	шүхэрчний дэвтэр
daily flight record (journey log book)	нислэгийн бүртгэлийн дэвтэр
technical log	техникийн бүртгэлийн дэвтэр
maintenance logbook	техник үйлчилгээний бүртгэлийн дэвтэр
aircraft logbook	агаарын хөлгийн бүртгэлийн дэвтэр
longitude	уртраг
latitude	өргөрөг
navigation grid	навигацийн тор
Magnetic North	соронзон хойд зүг
low flying zone	нам өндрийн нислэгийн бүс
lower licence or rating	доод эрэмбийн үнэмлэх, эсхүл зэрэглэл
LSA airworthiness certificate	спортын хөнгөн агаарын хөлгийн НТЧ-ын гэрчилгээ

M

Англи	Монгол
MAC	техник үйлчилгээний эрхийн гэрчилгээ (MAC)
AMEL	агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн үнэмлэх (AMEL)
IA	шалгах эрхийн гэрчилгээ (IA)
magnetic bearing	соронзон чиглэл
magnetic heading	соронзон чиглэл
radio bearing	радио пеленг
magnetic particle detector	соронзон бөөмийн үртэс илрүүлэгч
maintained	ашиглагдаж байгаа, хадгалагдсан
maintenance log	техник үйлчилгээний дэвтэр
maintenance manual	техник үйлчилгээний заавар
maintenance program	техник үйлчилгээний хөтөлбөр
extended maintenance program	техник үйлчилгээний өргөтгөсөн хөтөлбөр
maintenance review	техник үйлчилгээний дүгнэлт
major	их хэмжээний, том, том хэмжээний, ихэнх, дийлэнх
major modification	том модификаци, том хэмжээний модификаци
minor	жижиг
non-controversial	эсрэг утгагүй, ойлгомжтой
management	удирдлага
mandatory	заавал мөрдөх
mandatory AD	заавал хэрэгжүүлэх НТЧ-ын Удирдамж
mandatory airworthiness requirement	заавал хэрэгжүүлэх НТЧ-ын шаардлага
mandatory compliance	заавал хэрэгжүүлэх
mandatory sign	заавал мөрдөх тэмдэг
manipulate the controls	нислэгийн удирдлагад оролцох
manner	хэлбэр, аргачлал, арга хэлбэр
method	арга
manoeuvring area	маневрын талбай
manufactured	үйлдвэрлэсэн
fabricated	хийсэн
marked	тэмдэглэсэн
maintained	хадгалсан
reconditioned	нөхцөл сайжруулсан
repaired	засварласан
manufacturing organisation	үйлдвэрлэх байгууллага
margin of error	алдааны нөөц хязгаар
error margin	алдааны нөөц хязгаар
undesired state	тодорхойгүй төлөв байдал

Англи	Монгол
error mitigation	алдааг багасгах
mark	таних тэмдэг
marker	тэмдэгт, маркер
sign	тэмдэг
marking	тэмдэглэгээ
symbol	бэлэгдэл, тэмдэг
marker beacon receiver	маркерын дохио хүлээн авагч
aeronautical beacon	агаарын навигацийн гэрэлт дохио
aeronautical fixed service	нисэхийн суурин холбооны үйлчилгээ
aerodrome beacon	аэродромын гэрэлт дохио
material change	нөлөө бүхий өөрчлөлт, бодит өөрчлөлт
materially altered	бодитоор өөрчлөгдсөн
materially affect	бодитоор нөлөөлөх
matter	асуудал, зүйл
maximum certificated seating capacity	гэрчилгээжсэн максимум суудлын багтаамж
maximum certificated take-off weight (MCTOW)	гэрчилгээжсэн максимум хөөрөлтийн жин (MCTOW)
maximum approach weight	максимум ойртолтын жин
maximum landing-climb weight	максимум буултын үед өндөр авах жин
maximum landing weight	максимум буултын жин
maximum continuous power	тасралтгүй ажиллах максимум хүч
maximum zero fuel weight	түлшгүй максимум жин
maximum permissible	максимум зөвшөөрөгдөх
may be required by the Director as indicated on the form	маягтад заасны дагуу Даргын шаардаж болох
may have been	байж магадгүй
mean approach attitude	ойртолтын дундаж байрлал
means and method	хэлбэр болон арга
means of assistance	туслах хэлбэр
means of indicating	үзүүлэх хэрэгсэл
medical assessment report	эрүүл мэндийн үнэлгээний тайлан
medical condition	эрүүл мэндийн нөхцөл
medical conditions considered	анхаарал татсан, эргэлзээтэй эрүүл мэндийн нөхцөл
medical deficiency	эрүүл мэндийн дутагдал
medical endorsement	эрүүл мэндийн баталгаажуулсан тэмдэглэл
medical fitness	эрүүл мэндийн байдал
medical statement	эрүүл мэндийн тодорхойлолт
medical practitioner	нарийн мэргэжлийн эмч
medical expert	эксперт-эмч
medical examiner / medical assessor	эрүүл мэндийн шалгагч
meet	нийцэх
comply	мөрдөх
conform	тохирох
compliance in	нийцэл
confirm	бататгах
confirmation	баталгаажуулах
compatible	тохирох, зохицох, таарах
MEL	минимум төхөөрөмжийн жагсаалт
metal stressed skin	хүчилсэн металл гадаргуу
aircraft skin	агаарын хөлгийн гадаргуу
meteorological weather	цаг уурын цаг агаар
meteorological report	цаг уурын мэдээ
meteorological information	цаг уурын мэдээлэл
meteorological message	цаг уурын мэдээ
weather report	цаг агаарын мэдээ
weather information	цаг агаарын мэдээлэл
methods of imparting instruction	заварчилгааг заах арга
microlight aircraft (MCAA, NZCAA)	хэт хөнгөн агаарын хөлөг
ultralight aircraft (FAA)	хэт хөнгөн агаарын хөлөг
Microlight pilot (Part-103): novice pilot licence:	Хэт хөнгөн агаарын хөлгийн нисгэгч (ИНД-103): сурагч-нисгэгчийн үнэмлэх;

Англи	Монгол
novice pilot ratings, group A, B, C: intermediate pilot licence: intermediate pilot ratings group A, B, C: advanced pilot licence: advanced pilot ratings group A, B, C: microlight pilot instructor certificate (provisional): microlight pilot instructor: microlight pilot instructor ratings group A, B, C: authorised testing officer.	A, B, C бүлгийн сурагч-нисгэгчийн зэрэглэл; дунд түвшний нисгэгчийн үнэмлэх; A, B, C бүлгийн дунд түвшний нисгэгчийн зэрэглэл; ахлах нисгэгчийн үнэмлэх; A, B, C бүлгийн ахлах нисгэгчийн зэрэглэл; хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгчийн гэрчилгээ (нөхцөлт); хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч-нисгэгч; A, B, C бүлгийн хэт хөнгөн агаарын хөлгийн сургагч- нисгэгчийн зэрэглэл; эрх бүхий шалгагч (ATO).
millibars	мбар
minima reduced take-off minima	минима хөөрөлтийн багасгасан минима
minimum height	өндрийн доод хязгаар, өндрийн минимум
minor repair major repair overhaul	жижиг засвар том засвар, том хэмжээний засвар их засвар
minute meeting	уулзалтын тэмдэглэл
misleading information	төөрөгдүүлэх мэдээлэл
missed approach procedures	ойртолтоос 2-т гарах журам
mitigation measure	нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ
model designation model number suffix callsign suffix runway designation sign runway designation number	оноосон загвар загварын дугаарын дагавар дуудлагын товчлол ХБЗ-ны чиглэлийн тэмдэг ХБЗ-ны чиглэлийн дугаар
modification	модификаци
Mongolian Defence Force	МУ-ын зэвсэгт хүчин
more than 19 but less than 51 passengers	19-өөс олон, гэхдээ 51-ээс цөөн зорчигч
more than less than	дээш, их, олон доош, бага, цөөн
multi multi-crew operation multi-pilot aircraft single pilot operation single-pilot aircraft remote-pilot	олон- олон гишүүнтэй багийн үйл ажиллагаа олон-нисгэгчтэй агаарын хөлөг ганц нисгэгчтэй үйл ажиллагаа ганц-нисгэгчтэй агаарын хөлөг оператор-нисгэгч
multi-engine operation single-engine operation	олон-хөдөлгүүртэй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа ганц-хөдөлгүүртэй агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
multiple aeroplane types or variants multiple identical system maintenance	нисэх онгоцны хэд хэдэн маяг, эсхүл вариант хэд хэдэн ижил төстэй системийн техник үйлчилгээ
must shall may	ёстой (байгууллагад), үүрэгтэй (хувь хүнд) на, нэ, но, нө ...ж болно
must be taken into account takes into account	тооцоонд авч үзэх ёстой, тооцоонд оруулах ёстой тооцож үзэх
must employ or contract	үндсэн ажилтнаар, эсхүл гэрээгээр авч ажиллуулах үүрэгтэй
must ensure must hold	болохыг бататгах үүрэгтэй эзэмшдэг байх үүрэгтэй
must not shall not may not	хориглоно, -гүй, -гүй байх үүрэгтэй, зөвшөөрөхгүй тэгэхгүй -гүй байж болно
must be established to ensure the organisation's compliance with, and the adequacy of, the procedures required by this Part	Энэ Дүрмээр шаардсан тухайн журам нь дүрмийн шаардлага хангасан ба тухайн байгууллага түүнийг хэрэгжүүлж байгааг бататгах зорилгоор бүрдүүлэх үүрэгтэй

N

Англи	Монгол
nationality mark	үндэсний харьяаллын тэмдэг
nationality	үндэсний харьяалал
natural person	хуулийн этгээд
nature	шинж чанар, шинж байдал, мөн чанар, хэлбэр
navigable airspace	нислэг үйлдэх агаарын зай
navigation installation	навигацийн байгууламж
ground installation	газрын байгууламж, төхөөрөмж
installation	суурилуулалт
nearly so	бараг л, ойрхон
necessary	хэрэгтэй
necessity	хэрэгцээ
requirement	шаардлага
required	шаардсан
necessary to enable	.. -д шаардлагатай
need	хэрэгцээ
expectation	хүлээлт
neither	аль нь ч биш
either (one or the other of two)	нэг, эсхүл аль аль нь / аль нэг, эсхүл аль алинаар нь
and/or	болон/эсхүл
and	болон, ба, хоёулаа
or	эсхүл
negative affect	сөрөг нөлөө
adverse affect	аюултай нөлөө
adversely affect	аюултайгаар нөлөөлөх
net flight path	нислэгийн аюулгүй зам
net take-off flight path	хөөрөлтийн үеийн нислэгийн аюулгүй зам
net-climb gradient	өндөр авалтын аюулгүй градиент
neurological	мэдрэлийн,
neurosurgical	мэдрэлийн мэс заслын,
psychiatric	сэтгэцийн,
psychological condition	сэтгэл зүйн эрүүл мэндийн байдал,
behavioral	зан төлөвийн
cognitive disorder	танин мэдэхүйн согог
never in doubt	эргэлзэхгүйгээр
no longer being observed	цаашид тогтоогдоогүй
non-conformance	үл тохирол
non-compliance	дагаж мөрдөхгүй байх
non-instrument	хэрэглэлийн бус
non-security designated area	аюулгүйн хамгаалалт тогтоогоогүй бүс
non-State material	тухайн улс гаргаагүй материал
normal	хэвийн нөхцөлийн
abnormal, non-normal	хэвийн бус нөхцөлийн
emergency	онцгой нөхцөлийн
alternate	бэлтгэл, нөөц
contingency	нөөц
unusual -procedure	ердийн бус - журам
normally seated position	үндсэн суудаг байрлал
not contrary	харшлахгүй
not required to	шаардахгүй
note	тэмдэглэл
caution	сэрэмжлүүлэг
attention	анхаар
alert	анхааруулга, дохио, түгшүүр
warning	анхааруулга, түгшүүр, аюул
For flight deck:	Бүхээгт:
alert	дохио
warning	түгшүүр, аюулгүй байдлын дохио
caution	анхааруулга, сэрэмжлүүлэг
advisory	зөвлөмж

Англи	Монгол
note	тэмдэглэл
notice	мэдэгдэл ...-д хүргүүлэх
notice of proposed rule making (NPRM)	дүрмийн боловсруулалтад санал өгөх мэдэгдэл (NPRM)
notification	мэдэгдэл ...-ээс хүлээж авах
information	мэдээлэл
notwithstanding rule	...-г үл харгалзан

O

Англи	Монгол
object	объект, байгууламж, биет
objectionable determination	хүлээн авах боломжгүй шийдвэр
unobjectionable determination	татгалзаагүй шийдвэр
conditional determination	нөхцөл заасан шийдвэр
observer	ажиглагч
obsolete documents	хүчингүй болсон баримт бичиг
obstacle limitation surfaces	саадыг хязгаарлах гадаргуу
obstacle protection surface	саадыг хамгаалах гадаргуу
occupants	бүхээгт байгаа хүмүүс
occurrence	хэрэг явдал
incident	зөрчил
serious incident	ноцтой зөрчил
accident	осол
act	үйлдэл
actions	үйлдэл
omissions	хайхрамжгүй байдал, эс үйлдэл
events	тохиолдол
conditions	нөхцөл
combination thereof	тэдгээрийн хослол
offer of goods for carriage	барааг тээвэрлэлтэхэд санал болгох
office accommodation for the administration	захиргааны байр
accommodation	орон байр
office	ажлын байр
office unit	ажлын байр, алба, нэгж
offshore	эргийн цаана
shore	эрэг
on behalf	нэрийн өмнөөс
on the Director's request	Даргын хүсэлтээр
on-demand oxygen mask	шаардлагатай үед хэрэглэх хүчилтөрөгчийн баг
protective breathing equipment	амьсгал хамгаалах төхөөрөмж
one copy of...	...-ны нэг хувь
one or more	нэг, эсхүл хэд хэдэн, нэг эсхүл түүнээс олон
ongoing training	байнгын сургалт
only if	зөвхөн хэрэв
but only if	гэхдээ зөвхөн...хэрэв
except that	үүнээс гадна
except if	хэрэв үүнээс бусад тохиолдолд
except if authorised	хэрэв зөвшөөрснөөс бусад тохиолдолд
open air assembly of persons	олон хүн цугларсан задгай талбай
operate an aircraft	агаарын хөлгөөр үйл ажиллагаа эрхлэх, агаарын хөлгөөр нислэг үйлдэх
operating agency designator (ICAO code)	үйл ажиллагаа эрхлэх байгууллагад оноосон ICAO код
operating experience	үйл ажиллагааны туршлага
operating restrictions	үйл ажиллагааны хориг
operating limitation	үйл ажиллагааны хязгаарлалт
operating system	ашиглалтын систем
operational competency checks	үйл ажиллагааны ур чадварын шалгалт
operational competency assessment	үйл ажиллагааны ур чадварын үнэлгээ
operational flight	үйл ажиллагааны нислэг
operational flight plan	нислэгийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

Англи	Монгол
operational purpose	үйл ажиллагааны зорилго
operational responsibility	үйл ажиллагааны хариуцлага хүлээсэн
operational status	үйл ажиллагааны статус, үйл ажиллагааны төлөв байдал
operations personnel	нислэгийн үйл ажиллагааны ажилтан
operational personnel	
operations specifications	үйл ажиллагааны тодорхойлолт
operator	ашиглагч, үйл ажиллагаа эрхлэгч, оператор
owner	өмчлөгч
operating position	үйл ажиллагааны нэгж
optimum	боломжит, тохиромжтой
ordinary circumstances	ердийн нөхцөл
physical condition	ерөнхий нөхцөл
ordinary high water mark	далайн түвшин өндөр байх
organisational management system	байгууллагын удирдлагын тогтолцоо
organisational procedure	байгууллагын үйл ажиллагааны журам
original	эх хувь, анхны загвар
originating	эхлэлтэй
departing	нисэн гарах
arriving	нисэн ирэх
arrival	ирэх
departure -flight	гарах - нислэг
originating aircraft	тухайн чиглэлийн агаарын хөлөг
outer main gear span	гадна үндсэн дугуй хоорондын зай
over cogested area	шигүү суурьшсан талбай, бүс дээгүүр
overrun	даван гүйж гарах
undershoot	дутуу суух
overshoot	давж суух (ХБЗ)
overtake	гүйцэж түрүүлэх
overweight landing	хэтэрсэн жинтэй буулт

P

Англи	Монгол
packing	савлах
package	баглаа боодол
packaging	баглаа боодлын иж бүрдэл, баглаж боох
receptable	хадгалах сав (ИНД-92)
parachute assembly	шүхрийн иж бүрдэл
parachute technician	шүхрийн техникч
emergency parachute	ослын шүхэр
parachute-drop	шүхэр хаях
parachute-drop aircraft operation	шүхэр хаядаг агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
parachutist logbook	шүхэрчний дэвтэр
drop a parachutist	шүхэрчин буулгах
parallax error	харааны хөндлөнгөөс харах алдаа
parallel offset route	зэрэгцээ агаарын зам
Part 104 Glider pilot:	Глайдерийн нисгэгч
- student glider:	- глайдерын сурагч;
- qualified glider pilot:	- глайдерын мэргэшсэн нисгэгч;
- additional launch endorsements:	- хөөргөх нэмэлт төхөөрөмжийн баталгаажуулсан тэмдэглэл;
- authority to carry passengers:	- зорчигч зөөх эрх;
- category C glider instructor:	- C-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч;
- category B glider instructor:	- B-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч;
- category A glider instructor:	- A-категорийн глайдерын сургагч-нисгэгч;
- additional launch instruction endorsements:	- хөөргөх нэмэлт төхөөрөмжийн зааварчилгааны баталгаажуулсан тэмдэглэл;
- authority to give instruments flight instruction:	- хэрэглэлийн нислэгийн зааварчилгаа өгөх эрх;
- authority to fly IFR	- IFR-аар нисэх эрх
Glider engineer:	Глайдерийн инженерийн зэрэг:
- class 2 approval:	- ангилал-2 зөвшөөрөл;
- class 3 approval, with subdivisions W, M, and	- ангилал-3 зөвшөөрөл, W, M, болон P дэд зэрэгтэй;

Англи	Монгол
<p>P:</p> <ul style="list-style-type: none"> - class 4 approval, with subdivisions W, M, and P: - C rating: - S rating: - R rating: - E rating, with subdivisions E2, E3, and E4 	<ul style="list-style-type: none"> - ангилал-4 зөвшөөрөл, W, M, болон P дэд зэрэгтэй; - C-зэрэглэл; - S-зэрэглэл; - R-зэрэглэл; - E-зэрэглэл, E2, E3 болон E4 дэд зэрэгтэй
<p>Part 106 Hang glider and paraglider pilot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beginner rating: - novice rating: - intermediate rating: - advanced rating: - paraglider 1 rating: - paraglider 2 rating: - paraglider 3 rating: - paraglider instructor rating: - paraglider passenger rating: - hang glider instructor rating class 1: - hang glider instructor rating class 2: - special skills clearances. 	<p>Ханг-глайдер болон параглайдерын нисгэгч (ИНД-106):</p> <ul style="list-style-type: none"> - эхлэн суралцагчийн зэрэглэл; - сурагчийн зэрэглэл; - дунд түвшний зэрэглэл; - ахлах зэрэглэл; - параглайдерын зэрэглэл-1; - параглайдерын зэрэглэл-2; - параглайдерын зэрэглэл-3; - параглайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - параглайдерын зорчигчийн зэрэглэл; - ангилал-1 ханг-глайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - ангилал-2 ханг-глайдерын сургагч-нисгэгчийн зэрэглэл; - тусгай ур чадварын зөвшөөрөл.
<p>Part 13 forges counterfeit alter attempt falsely makes</p>	<p>ИНД-13 үйлдэх дуурайлгаж, хуурамчаар үйлдэх өөрчлөх завдах хуурамчаар хийх, үйлдэх</p>
<p>Part 13 wilfully deliberate non-deliberate maliciously reckless careless negligent intentional unintentional fraudulent inadvertent improper inadvertent knowingly enforced without regard falsely false information</p>	<p>ИНД-13 санаатай ухамсартай, санаатай бодлогогүй, санаатай бус гэмт хэргийн сэдэлтэй хайхрамжгүй хүйтэн хөндий, хайнга үл тоомсорлосон зориуд, зорилготой, санаатай зориуд бус, зорилгогүй, санаандгүй залилан, хуурамч санамсаргүй буруу, буруу ташаа санаандгүй мэдсээр байж хүчинд автан, албадлагаар үл ойшоох хуурамч хуурамч мэдээ</p>
<p>Part 139 Aerodrome operator certificate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aerodrome operator certificate - qualifying aerodrome operator certificate - non-certificated aerodromes 	<p>ИНД 139 Аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ</p> <ul style="list-style-type: none"> - аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - хязгаарлагдмал аэродромын үйл ажиллагаа эрхлэгчийн гэрчилгээ - гэрчилгээжээгүй аэродром
<p>Part 141 Aviation training organisation certificate</p> <ul style="list-style-type: none"> - standard Aviation Training Organisation Certificate - Restricted Aviation Training Organisation Certificate 	<p>ИНД-141 Нисэхийн сургалтын байгууллагын гэрчилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нисэхийн сургалтын байгууллагын стандарт гэрчилгээ; - нисэхийн сургалтын байгууллагын хязгаарлагдмал гэрчилгээ.
<p>Part 145 Maintenance organisation rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A1 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of more than 13 610kg as detailed in the organisation's exposition: - A2 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of more than 5700kg but not exceeding 13 610kg as detailed in the organisation's exposition: - A3 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of 5700kg or less and a maximum 	<p>ИНД-145 Техник үйлчилгээний байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A1 - МСТОВ нь 13 610 кг-аас дээш жинтэй агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A2 - МСТОВ нь 5700 - 13 610 кг хүртэл жинтэй агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - A3 - МСТОВ нь 5700 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй, шаардлагатай багийн гишүүний суудлаас гадна, 10, эсхүл

Англи	Монгол
<p>certificated passenger seating capacity, excluding any required crew member seat, of 10 seats or more:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A4 for the maintenance of aircraft with a MCTOW of 5700kg or less and a maximum certificated passenger seating capacity, excluding any required crew member seat, of 9 seats or less: - C1 for the maintenance of aircraft engines and propellers as detailed in the organisation's exposition: - C2 for the maintenance of components as detailed in the organisation's exposition: - C3 for the maintenance of aircraft electrical equipment as detailed in the organisation's exposition: - C4 for the maintenance of aircraft instrument equipment as detailed in the organisation's exposition: - C5 for the maintenance of aircraft radio equipment as detailed in the organisation's exposition: - E1 for the conduct of aircraft maintenance engineer training as detailed in the organisation's exposition: - F1 for the maintenance of foreign aircraft and components for foreign aircraft as detailed in the organisation's exposition and in accordance with a technical arrangement with the State of registry of the aircraft: - P1 for the maintenance of aircraft and components involving processing not otherwise included in any of the above ratings and as detailed in the organisation's exposition. - S1 for the issue of release notes for aircraft parts: - S2 for the issue of release notes for materials: - S3 for the issue of release notes for fluids. 	<p>түүнээс дээш гэрчилгээжсэн максимум зорчигчийн суудлын багтаамжтай агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - A4 - MCTOW нь 5700 кг, эсхүл түүнээс бага жинтэй ба шаардлагатай багийн гишүүний суудлаас гадна 9, эсхүл түүнээс цөөн гэрчилгээжсэн максимум зорчигчийн суудлын багтаамжтай агаарын хөлгийн техник үйлчилгээ; - C1 - агаарын хөлгийн хөдөлгүүр болон сэнсний техник үйлчилгээ; - C2 - бүрдэл хэсгийн техник үйлчилгээ; - C3 - агаарын хөлгийн цахилгааны төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - C4 - агаарын хөлгийн хэрэглэлийн төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - C5 - агаарын хөлгийн радио төхөөрөмжийн техник үйлчилгээ; - E1 - агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн сургалт хийх; - F1 - агаарын хөлгийн бүртгэгч улстай байгуулсан техникийн зохицуулалтын дагуу, гадаадын агаарын хөлөг болон гадаадын агаарын хөлгийн бүрдэл хэсгийн техник үйлчилгээ; - P1 - агаарын хөлөг болон бүрдэл хэсэгт хийх, дээр дурдсан зэрэглэлд өөр байдлаар тусгагдаагүй техник үйлчилгээ; - S1 - агаарын хөлгийн эд анги шилжүүлэх мэдэгдэл олгох; - S2 - материал шилжүүлэх мэдэгдэл олгох; - S3 - шатах тослох материал шилжүүлэх мэдэгдэл олгох.
<p>Part 146 Design organisation rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D1 for the development of designs for products and their components as defined in the organisation's exposition: - D2 for the development of design changes for products and their components as defined in the organisation's exposition: - D3 for the development of designs and design changes for appliances as defined in the organisation's exposition. 	<p>ИНД-146 Зохион бүтээх байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - D1 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан бүтээгдэхүүн, түүний бүрдэл хэсгийн загварыг зохиож, боловсруулах; - D2 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан бүтээгдэхүүн, түүний бүрдэл хэсгийн загварын өөрчлөлтийг зохиож, боловсруулах; - D3 - байгууллагын ерөнхий зааварт заасан хэрэгслийн загвар болон түүний загварын өөрчлөлтийг зохиож, боловсруулах.
<p>Part 147 Aviation Maintenance Training Organisations certificate</p> <ul style="list-style-type: none"> - maintenance training organisation certificate: - restricted maintenance training organisation certificate. <p>rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E1 for basic training courses: - E2 for aircraft type or task training courses: - E3 for knowledge examinations conducted on behalf of the Director: - E4 for other courses relevant to maintenance training. 	<p>ИНД-147 Техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын гэрчилгээ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын гэрчилгээ; - техник үйлчилгээний сургалтын байгууллагын хязгаарлагдмал гэрчилгээ. <p>зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E1 - суурь сургалтын курс; - E2 - агаарын хөлгийн маягийн, эсхүл ТҮ-ний тодорхой ажлын сургалтын курс; - E3 - Даргын нэрийн өмнөөс авах онолын мэдлэгийн шалгалт; - E4 - ТҮ-ний сургалттай холбоотой бусад сургалтын курс.

Англи	Монгол
<p>Part 148 Manufacturing Organisations rating:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 for the manufacture of aircraft, aircraft engines, or propellers, as detailed in the organisation's exposition: - M2 for the manufacture of components for aircraft, aircraft engines, or propellers, as detailed in the organisation's exposition: - M3 for the manufacture of parts or appliances, as detailed in the organisation's exposition: - M4 for the manufacture of materials as detailed in the organisation's exposition. 	<p>ИНД-148 Агаарын хөлөг үйлдвэрлэх байгууллагын зэрэглэл:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M1 - агаарын хөлөг, агаарын хөлгийн хөдөлгүүр, эсхүл сэнс үйлдвэрлэх; - M2 - агаарын хөлгийн, агаарын хөлгийн хөдөлгүүрийн, эсхүл сэнсний бүрдэл хэсгийг үйлдвэрлэх; - M3 - эд анги, эсхүл хэрэгсэл үйлдвэрлэх; - M4 - материал үйлдвэрлэх.
<p>Part 21 category: standard category: restricted category: special category - experimental: special category - exhibition: special category - amateur-built: special category - primary: special category - LSA: special category - limited: provisional category.</p>	<p>ИНД-21 Категори: стандарт категорийн; хязгаарлалттай категорийн; тусгай категорийн туршилтын; тусгай категорийн үзүүлбэрийн; тусгай категорийн сонирхогчийн бүтээсэн; тусгай категорийн анхдагч; тусгай категорийн спортын хөнгөн агаарын хөлгийн (LSA); тусгай категорийн хязгаарлагдмал; урьдчилсан категори.</p>
<p>Part 61 pilot: recreational pilot licence private pilot licence commercial pilot licence airline transport pilot licence instrument rating category A flight instructor rating category B flight instructor rating category C flight instructor rating category D flight instructor rating category E flight instructor rating airline flight examiner evaluator general aviation flight examiner agricultural flight examiner validation permit: agricultural rating Grade 1 and 2 aircraft type rating: aerobatic flight rating: glider tow rating: parachute drop rating: pilot chemical rating: aerial topdressing rating: aerial spraying rating: aerial vertebrate toxic agent (VTA) rating</p>	<p>ИНД-61-ийн нисгэгч: сонирхогч нисгэгчийн үнэмлэх хувийн нисгэгчийн үнэмлэх коммерийн нисгэгчийн үнэмлэх агаарын тээврийн нисгэгчийн үнэмлэх хэрэглэлийн зэрэглэл А-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл В-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл С-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл D-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл E-Категорийн багш-нисгэгчийн зэрэглэл агаарын тээврийн шалгагч-нисгэгч дүгнэгч-нисгэгч ерөнхий зориулалтын нисэхийн шалгагч-нисгэгч ХАА-н шалгагч-нисгэгч баталгаажуулсан зөвшөөрөл; 1-р Зэрэг ба 2-р Зэргийн ХАА-н зэрэглэл агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл; аэробатик нислэгийн зэрэглэл; глайдер чирэх зэрэглэл; шүхэр хаях зэрэглэл; нисгэгчийн химийн зэрэглэл; агаараас бордоо цацах зэрэглэл; агаараас шингэн цацах зэрэглэл; агаараас мэрэгчийн хор цацах (VTA) зэрэглэл</p>
<p>Part 63 flight engineer: cadet flight engineer licence: flight engineer licence: flight radiotelephone operator rating: flight engineer aircraft type ratings: flight engineer instructor rating: flight engineer examiner rating.</p>	<p>ИНД-63 нисэх инженер: сурагч-нисэх инженерийн үнэмлэх; нисэх инженерийн үнэмлэх; нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл; нисэх инженерийн агаарын хөлгийн маягийн зэрэглэл; багш-нисэх инженерийн зэрэглэл; шалгагч-нисэх инженерийн зэрэглэл</p>
<p>Part 65 / 172 air traffic controller aerodrome controller surveillance controller flight service operator</p>	<p>ИНД-65 / 172 нислэгийн хөдөлгөөний удирдагч аэродромын хөдөлгөөний удирдагч ажиглалтын хөдөлгөөний удирдагч нислэгийн мэдээллийн ажилтан</p>
<p>Part 65 Air Traffic Service Personnel: air traffic trainee licence:</p>	<p>ИНД-65 Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээний ажилтан: сурагч-нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн үнэмлэх;</p>

Англи	Монгол
air traffic controller licence: flight service trainee licence: flight service operator licence: flight radiotelephone operator rating: air traffic controller ratings: - aerodrome control rating: - approach control procedural rating: (approach control rating) - approach control surveillance rating: (approach control radar rating) - area control procedural rating: (area control rating) - area control surveillance rating: (area control radar rating) flight service operator ratings: - aerodrome flight information rating: - area flight information rating: air traffic service instructor rating: air traffic service examiner rating.	нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн үнэмлэх; сурагч-нислэгийн мэдээллийн ажилтны үнэмлэх; нислэгийн мэдээллийн ажилтны үнэмлэх; нислэгийн радио-холбооны операторын зэрэглэл; нислэгийн хөдөлгөөний удирдагчийн дараах зэрэглэл: - аэродромын удирдлагын зэрэглэл; - ойртолтын процедурын удирдлагын зэрэглэл; (ойртолтын удирдлагын зэрэглэл) - ойртолтын ажиглалтын удирдлагын зэрэглэл; (ойртолтын радарын удирдлагын зэрэглэл) - бүсийн процедурын удирдлагын зэрэглэл; (бүсийн удирдлагын зэрэглэл) - бүсийн ажиглалтын удирдлагын зэрэглэл; (бүсийн радарын удирдлагын зэрэглэл) нислэгийн мэдээллийн ажилтны дараах зэрэглэл: - аэродромын нислэгийн мэдээллийн зэрэглэл; - бүсийн нислэгийн мэдээллийн зэрэглэл; НХҮ-ний Багшийн зэрэглэл: НХҮ-ний Шалгагчийн зэрэглэл.
Air traffic service includes- (1) any aerodrome control service: (2) any area control service: (3) any approach control service: (4) any flight information service: (5) any aerodrome flight information service: (6) any alerting service: (7) any other air traffic service considered by the Director to be necessary or desirable for the safe and efficient operation of the civil aviation system.	Нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ: (1) аэродромын удирдлагын үйлчилгээ; (2) бүсийн удирдлагын үйлчилгээ; (3) ойртолтын удирдлагын үйлчилгээ; (4) нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ; (5) аэродромын нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ; (6) аюулын дохио мэдээллийн үйлчилгээ; (7) Даргын шаардлагатай гэж үзсэн, эсхүл иргэний нисэхийн системийн аюулгүй, үр дүнтэй үйл ажиллагаанд шаардлагатай бусад нислэгийн хөдөлгөөний үйлчилгээ.
flight service	нислэгийн мэдээлэл, нислэгийн мэдээллийн үйлчилгээ
Part 66 Aircraft Maintenance Personnel: aircraft maintenance engineer licence (AMEL) categories: - aeroplane: - rotorcraft: - powerplant: - electrical: - instrument: - radio: - lighter than air aircraft: certificates of maintenance approval (MAC): certificates of inspection authorisation (IAC): group ratings in the groups listed in Appendix B aircraft and component ratings.	ИНД-66 Агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний ажилтан: агаарын хөлгийн техник үйлчилгээний инженерийн үнэмлэхний (AMEL) категори: - нисэх онгоц; - роторт-хөлөг; - хүчний төхөөрөмж; - цахилгаан; - хэрэглэл; - радио холбоо; - агаараас хөнгөн агаарын хөлөг; техник үйлчилгээг баталгаажуулах гэрчилгээ (MAC); шалгах эрхийн гэрчилгээ (IAC); Хавсралт В-д заасан бүлгийн зэрэглэл; агаарын хөлөг болон бүрдэл хэсгийн зэрэглэл.
Part 67 Classification of medical certificates: - class 1; - class 2; - class 3 Medical examiner certificates: - Medical Examiner 1 Certificate; - Medical Examiner 2 Certificate; - Special Medical Examiner Certificate	ИНД-67 Эрүүл мэндийн гэрчилгээний ангилал: - 1-р ангилал; - 2-р ангилал; - 3-р ангилал. Эрүүл мэндийн шалгагчийн гэрчилгээ: - ЭМШ Гэрчилгээ-1; - ЭМШ Гэрчилгээ-2; - ЭМШ-Тусгай Гэрчилгээ
particular in particular particular aircraft type particular type of aircraft	тухайн, тухайн заасан, тодорхой тухайлбал, ялангуяа, тодорхой ...-д тодорхой агаарын хөлгийн маяг тодорхой маягийн агаарын хөлөг
party affected parties	оролцогч тал нөлөөлөгдөх талууд
passageway	дамжин хүрэх зам
passenger operation	зорчигч тээврийн үйл ажиллагаа
pattern	хээ, дүрс

Англи	Монгол
payload payload package	төлбөрт ачаалал (арилжаа), ашигт ачаалал (техник) төлбөрт ачааллын багц
payment payment of the applicable fee (payment of the appropriate application fee, payment of the appropriate fee)	төлбөр зохих төлбөрийн баримт
payment of the appropriate application fee	зохих төлбөрийн баримт
performance deterioration allowance performance deterioration performance operating limitation performance requirement performance standard performance data performance parameter performance characteristic	үзүүлэлт муудах зөвшөөрөгдөх хэмжээ үзүүлэлт муудах үйл ажиллагааны үзүүлэлтийн хязгаарлалт үзүүлэлтийн шаардлага гүйцэтгэлийн, үзүүлэлтийн стандарт техникийн өгөгдөл техникийн үзүүлэлт техникийн үзүүлэлт
periodic test periodic maintenance periodic inspection periodic basis	үчилсэн сорилт, хуваарьт тест үчилсэн техник үйлчилгээ, хуваарьт техник үйлчилгээ үчилсэн үзлэг шалгалт, хуваарьт үзлэг шалгалт тогтоосон үечлэл
permanent nature, permanently permanent record permanently installed permanently withdrawn permanently stored permanently and legibly permanent change permanent publication	байнгын арилдаггүй хэлбэр байнгын бүртгэл, байнгын арилдаггүй бүртгэл байнгын хэлбэрээр суурилуулсан бүрмөсөн хасах байнгын хэлбэрээр хадгалах байнгын арилдаггүй, гаргацтай хэлбэрээр байнгын шинж чанартай өөрчлөлт байнгын шинж чанартай нийтлэл
person any person each person the person	этгээд аливаа этгээд этгээд бүр тухайн этгээд
person has operational responsibility for an air operation senior person responsible for air operation chief executive certificate holder applicant	арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаанд нислэгийн үйл ажиллагааны хариуцлага хүлээдэг этгээд арилжааны нислэгийн үйл ажиллагаа хариуцсан удирдах ажилтан гүйцэтгэх захирал гэрчилгээ эзэмшигч хүсэлт гаргагч
AC100-0: Accountable Executive senior management Line managers safety management staff	AC100-0-д: захиран зарцуулах эрх бүхий албан тушаалтан удирдах албан тушаалтан шугамын удирдах ажилтан аюулгүй байдлын удирдлагын ажилтан
person in custody person in lawful custody	саатуулагдсан этгээд хуулийн дагуу саатуулагдсан этгээд
person is embarking, on board, or disembarking the aircraft	агаарын хөлөгт зорчигч суулгах, бүхээгт байх, эсхүл буулгах
person not domiciled in Mongolia	Монгол Улсад байнга оршин суудаггүй этгээд
person or persons	хүн, эсхүл хүмүүс
person, vessel, vehicle, or structure	хүн, хөлөг онгоц, тээврийн хэрэгсэл, эсхүл байгууламж
personality disorder	зан чанарын эмгэг
personnel certificate license	хувь хүний гэрчилгээ үнэмлэх
persons and property persons or property on the ground	хүн, өмч хөрөнгө газарт байгаа хүн, эсхүл өмч хөрөнгөд
petitions for review	эргэн хянах хүсэлт, үнэлгээ хийх хүсэлт
phraseology	стандарт хэллэг
physical characteristic	бодит үзүүлэлт
physical inspection search	биет шалгалт (гараар) үзлэг (төхөөрөмжөөр) (ИНД-140 security)
pilot certificate validation	нисгэгчийн гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрөх

Англи	Монгол
medical certificate recognition (foreign pilot)	эрүүл мэндийн гэрчилгээг хүлээн зөвшөөрөх
pilot consolidation consolidation requirements consolidation period	нисгэгчийн зөөлтийн нислэг зөөлтийн нислэгийн шаардлага зөөлтийн нислэгийн хугацаа
pilot licence type licence grade higher, lower licence	нисгэгчийн үнэмлэхний маяг үнэмлэхний эрэмбэ дээд, доод эрэмбийн үнэмлэх
pilot manipulating the flight control pilot flying	нислэгийн удирдлагыг гүйцэтгэж байгаа нисгэгч идэвхтэй нисгэгч
pilot undergoing consolidation of operating experience	үйл ажиллагааны туршлага хуримтлуулах зөөлтийн нислэг үйлдэж байгаа нисгэгч
pilot-activated	нисгэгч ажиллуулдаг
pilot-in-command co-pilot (second-in-command) safety pilot line supervisory pilot cruise relief pilot pilot flying pilot non-flying pilot instructor (Part 103) pilot instructor (Part 121, 125, 135) flight instructor flight examiner simulator instructor evaluator	хөлгийн дарга хамтран нисгэгч аюулгүй байдлын нисгэгч шугамын хяналтын нисгэгч аяллын орлон нисгэгч идэвхтэй нисгэгч ажиглагч нисгэгч сургагч-нисгэгч багш-нисгэгч багш-нисгэгч шалгагч-нисгэгч симуляторын багш дүгнэгч-нисгэгч
pilot-in-command of aeroplane pilot-in-command of an aircraft pilot-in-command of helicopter pilot-in-command under supervision (PIC/US)	нисэх онгоцны дарга агаарын хөлгийн дарга нисдэг тэрэгний дарга шалгуулж байгаа хөлгийн дарга, хяналтад байгаа хөлгийн дарга (61)
pilot-in-command of balloon	бөмбөлгийн дарга
placard	зурагт хуудас
plan outline course outline	төлөвлөгөөний дүрслэл сургалтын курсийн агуулга
plant nourishment soil treatment treatment area propagation of plant life pest control	ургамлын тэжээл хөрсний бордоо ажлын талбай ургамлын тархалт хортон шавьж устгах
point of sole reliance point of no return	буцаж болох сүүлчийн цэг буцах боломжгүй цэг
portable electronic device	зөөврийн цахилгаан хэрэгсэл, зөөврийн электрон хэрэгсэл
portion of airspace	агаарын зайн хэсэг
position report	байрлал мэдээлэх
positive failure warning	татгалзлыг анхааруулах
positive slope positive rate of climb approach slope angle bank angle pitch angle roll angle drift angle angle of attack	ээрэг налуу, эерэг өндөр авах өнцөг өндөр авах ойртолтын гулгах өнцөг налуу эргэлтийн өнцөг босоо өнцөг эргэлтийн өнцөг хөндлөн хөөгдөх өнцөг давших/давших өнцөг
possesses or qualifies	эзэмшиж, эсхүл шалгуур хангасан
possible period	боломжит хугацаа
potential problems	хүндрэл үүсгэж болох асуудал
power margin power source stall margin	чадлын нөөц цахилгааны эх үүсвэр, хүчний эх үүсвэр хурдны нурултын нөөц
practicable if practicable	боломжоороо, боломжит хэрэв боломжтой бол

Англи	Монгол
where practicable	боломжтой бүх тохиолдолд
practical application	практик хэрэглээ
practical aviation related experience	нисэхийн холбоотой ажлын практик дадлага туршлага
practical demonstraon	бодитоор үзүүлэх
practical experience	практик дадлага туршлага
practical experience on flight deck	нислэгийн бүхээгийн танилцах дадлага (ИНД-65)
practical assessment	практик дадлагын үнэлгээ
practices	дадлага
experience	туршлага
practices and procedures	практик болон журам
pre-arranged	урьдчилан зохицуулсан, урьдчилан тохирсон
preceding aircraft	урд байгаа агаарын хөлөг
following aircraft	дагаж байгаа агаарын хөлөг
precipitous terrain	огцом өргөгдсөн газрын бартаа
deceptive surrounding terrain	андуурч болох орчны газрын бартаа
precision approach procedure	нарийвчлалтай ойртолтын журам
pre-flight inspection	нислэгийн өмнөх үзлэг
post-flight inspection	нислэгийн дараах үзлэг
preformatted statement	тогтсон хэлбэртэй мэдэгдэл
preliminary basic data	урьдчилсан үндсэн өгөгдөл
pre-manufactured	өмнө үйлдвэрлэсэн
pre-fabricated	өмнө хийсэн
prepare	бэлдэх
maintain	арчлах, хадгалах
update	шинэчлэх
prerequisites	урьдчилсан шаардлага
prescribes rules governing	зохицуулалтын шаардлагыг тогтоох
preselected altitude	урьдчилан сонгосон өндрийн-түвшин
pressurised	битүүмжлэлтэй
unpressurised	битүүмжлэлгүй
prevailing and anticipated forecast weather conditions	зонхилох болон өгөгдсөн цаг агаарын урьдчилсан мэдээний нөхцөл
prevent	сэргийлэх
primary airworthiness certificate	анхдагч НТЧ-ын гэрчилгээ
primary point of contact	мэдээлэл солилцох үүрэгтэй үндсэн харилцагч, холбоо барих үндсэн харилцагч
primary-means navigation system	анхдагч хэлбэрийн навигацйин систем
sole-means navigation system	бие даасан хэлбэрийн навигацйин систем
supplemental means navigation system	нэмэлт хэлбэрийн навигацйин систем
alternative means of navigation	нөөц хэлбэрийн навигаци
principal maintenance provider	тенхик үйлчилгээний үндсэн гүйцэтгэгч
principal provider	үндсэн гүйцэтгэгч
principal place	үндсэн байрлал
principally wooden or tubular structure	модон, эсхүл хөндий хоолойн хийц
printed card	хэвлэмэл зурагт хуудас
priority	нэн чухал, эн тэргүүний, давуу эрх
privileges of authorisation	зөвшөөрлийн эрх
problem	асуудал, хүндрэл
procedure	журам
manual	заавар
guidance	гарын авлага
instruction	зааварчилгаа
procedure turn	эргэх журам, стандарт эргэлт
base turn	үндсэн эргэлт
inbound turn	зурваст орох эргэлт
outbound track	гарах зам
racetrack	тойрог нислэгийн зам
intermediate approach track	ойртолтын дундын зам
final approach track	ойртолтын төгсгөлийн зам
process	үйл явц, процес
product type	бүтээгдэхүүний маяг

Англи	Монгол
program curriculum required curricula indoctrination curriculum qualification curriculum continuing qualification curriculum	хөтөлбөрийн сэдэв шаардлагатай сэдвийн агуулга үзэл баримтлалын сургалтын сэдэв мэргэших сургалтын сэдэв мэргэшил хадгалах сургалтын сэдэв
progressive inspection	хэсэгчилсэн үзлэг
prominent unlighted object prominently displayed	байнгын гэрэлгүй биет ил харагдахуйцаар байрлуулсан
promulgate publish	түгээх, зарлан мэдээлэх хэвлэн нийтлэх
property asset	өмч хөрөнгө хөрөнгө
proposed intended planned expected	санал болгосон зорьсон, төлөвлөсөн төлөвлөсөн баримжаат
proposed action (Part 157)	санал болгосон арга хэмжээ, санал болгож буй ажиллагаа
propulsion propulsion engine propulsion system powerplant engine power-driven non-power-driven core engine	татах хүч татах хүчний төхөөрөмж татах хүчний төхөөрөмж хүчний төхөөрөмж хөдөлгүүр хөдөлгүүртэй хөдөлгүүргүй цөм хөдөлгүүр
prosecution investigation prosecution action	мөрдөн шалгах хариуцлага тооцох
provide provided that	хангах, хүргүүлэх хангагдсан бол, нөхцөлд, ...сан бол
proving flight	бататгах нислэг
provision provisional Type Certificates	хангалт, болзол, боломж (техникийн) урьдчилсан маягийн гэрчилгээ
public address and crew member intercom system	Зарлан мэдээлэх болон багийн гишүүдийн дотоод холбооны систем
publication	хэвлэл
published in the AIP	AIP-д хэвлэн нийтэлсэн
purity	цэвэршилт
purpose applicability	зорилго хамрах хүрээ

Q

Англи	Монгол
qualification original qualification	мэргэшил, мэргэших үндсэн мэргэшил
quick donning	хурдан өмсдөг
quick reference handbook	хурдан лавлах гарын авлага

R

Англи	Монгол
radar radio station radio beacon system	радар радио станц радио дохиологч систем
radiation radiation field pattern	цацраг, төөнөлт долгион тархалтын талбайн дүрс
radio communication transmitter radio communication radiotelephone	радио холбооны дамжуулагч радио холбоо радио-холбоо
radio navigation aid radio navigation equipment	радио навигацийн туслах төхөөрөмж радио навигацийн төхөөрөмж

Англи	Монгол
radio navigation service	радио навигацийн үйлчилгээ
radio navigation track guidance procedure	радио навигацийн чиглэл дагах журам
radioactive material	цацраг идэвхит материал
radiodetermination	радио нэвтрүүлэг ологч
random flight routing	төлөвлөөгүй нислэгийн зам
random security spot check	аюулгүйн хамгаалалтын гэнэт сонгох үзлэг
range: extra long range ultra long range very long range long range medium range short range	зай: маш холын зай хэт холын зай алс холын зай холын зай дундын зай богино зай, ойрын зай
rated capacity sufficient rated capacity rated output	тооцоолсон багтаамж хангалттай хүрэлцэхээр тооцоолсон багтаамж тооцоот гаралт
ratification adherence succession	соёрхон баталсан нэгдэн орсон залгамжлах
raw material	бэлдэц материал
readily available readily seen	ашиглахад бэлэн ил харагдах
readily visible	ил харагдахуйц
real-time on-time	бодит хугацаанд, тухайн цаг хугацаа цаг хугацаандаа, цагтаа
real-time decision making	цаг хугацаанд нь шийдвэр гаргах
reasonable excuse reasonable in the circumstances unreasonable	хүндэтгэх шалтгаан тухайн нөхцөл байдалд тохирох үндэслэлгүй
reasonableness	бодит үндэслэл
recent experience requirement recent flight experience currency requirement competency checks	туршлага хадгалах шаардлага нислэгийн туршлага хадгалах хүчинтэй байх шаардлага ур чадварын шалгалт
reciprocal precision approach	2 талын нарийвчлалттай ойртолт
reciprocating engine, piston engine	поршинт хөдөлгүүр
recommended advised proposed	санал болгосон зөвлөсөн санал болгосон
record record entry recorded entry	бүртгэл, бичилт (noun), бүртгэл хөтлөх, бичилт хийх (verb) бичилт хийх бүртгэл хийгдсэн, бичилт хийгдсэн орох, оролт
record in technical log	техникийн бүртгэлийн дэвтэрт бичиж оруулах
recovery recovery plan	эргэн оруулах -г хийх төлөвлөгөө
reduction gear	хурдны хайрцаг
reference reference data reference point reference pressure ratio reference condition referred	ишлэл, лавлагаа (ИНД-175) тогтоогдсон өгөгдөл баримжаат цэг, хяналтын цэг жишиг даралтын харьцаа тодорхой нөхцөл, өгөгдсөн нөхцөл, тогтоосон нөхцөл дурдсан
refresher course	сэргээх сургалтын курс
refuelling defuelling	түлшээр сумлах түлш юүлэх
registered owner or administrator	бүртгэгдсэн өмчлөгч, эсхүл зохион байгуулагч
foreign registered	гадаадын бүртгэлтэй, гадаад бүртгэгдсэн
registration mark	бүртгэлийн дугаар
regular air transport operation regular air transport operation for the carriage	тогтмол агаарын тээврийн нислэгийн үйл ажиллагаа зорчигч тээвэрлэх тогтмол агаарын тээврийн нислэгийн үйл

Англи	Монгол
of passengers regular air transport passenger service regular air transport service scheduled flight	ажиллагаа тогтмол агаарын тээврийн зорчигч үйлчилгээ тогтмол агаарын тээврийн үйлчилгээ хуваарьт нислэг
regulated air cargo agent	зохицуулалттай агаарын ачааны байгууллага
relationship	харилцаа холбоо
release infringement-notice	шилжүүлэх зөрчлийн мэдэгдэл
release note release to service authorised release certificate	шилжүүлэх мэдэгдэл ашиглалтад шилжүүлэх шилжүүлэх эрхийн гэрчилгээ
reliability availability redundancy	найдвартай байдал, найдвартай ажиллагаа хэрэглээний бэлэн байдал, бэлэн байдал нөөцлөл, нөөц чадвар
relief	чөлөөлөлт
remote aerodrome remote control remote reading compass reading	бөглүү аэродром алсын удирдлага зайнаас унших компас заалт (техник)
Remote base	алслагдсан бааз
remuneration hire or reward (NZCAR) remuneration or hire (ICAO) compensation or hire (FAR) fare paying payment	ашиг олох хөлс, эсхүл шан урамшуулал ашгийн төлөө, эсхүл хөлс нөхөн төлбөр, эсхүл хөлс төлбөртэй, төлбөр төлсөн төлбөр
reproduce reproduction	дахин үйлдвэрлэх дахин үйлдвэрлэл, нөхөн үйлдэх
required inspection duplicate safety inspection	шаардлагатай үзлэг шалгалт аюулгүй байдлын давхар үзлэг шалгалт
required communication performance (RCP) required navigation performance (RNP) required surveillance performance (RSP)	холбооны шаардлагатай үзүүлэлт навигацийн шаардлагатай үзүүлэлт ажиглалтын шаардлагатай үзүүлэлт
requirement for certificate requirement for licence and ratings	гэрчилгээний шаардлага үнэмлэх, зэрэглэлийн шаардлага
rescue and fire fighting	аврах болон гал унтраах
resolution advisory	resolution advisory, зөвлөх мэдээлэл
resource	хангамж, нөөц, эх үүсвэр, үйл ажиллагааны нөөц
response	хариу үйлдэл
responsible responsibility duty	хариуцах хариуцлага, үүрэг хариуцлага үүрэг, ажил үүрэг
restricted prohibited	хязгаарлалттай хориотой, хориглосон
restricted areas military operating areas mandatory broadcast zones volcanic hazard zones danger areas low flying zones area QNH zones mountainous zones Class A airspace Class B airspace Class C airspace Class D airspace Class E airspace Class F airspace Class G airspace transponder mandatory airspace within controlled airspace	хязгаарлалттай бүс цэргийн үйл ажиллагааны бүс радио нэвтрүүлэг шаардлагатай зоон галт уулын аюулын зоон аюултай бүс нам өндрийн нислэгийн зоон бүсийн QNH зоон уулархаг зоон А-ангиллын агаарын зай В-ангиллын агаарын зай С-ангиллын агаарын зай D-ангиллын агаарын зай E-ангиллын агаарын зай F-ангиллын агаарын зай G-ангиллын агаарын зай хяналттай агаарын зай дахь транспондер шаардлагатай агаарын зай

Англи	Монгол
transponder mandatory airspace within special use airspace	тусгай зориулалтаар ашиглах агаарын зай дахь транспондер шаардлагатай агаарын зай
retention of record	бүртгэлийг хадгалах
return to base	үндсэн бааздаа буцаж ирэх
review assessment evaluation	дүгнэлт үнэлгээ дүгнэлт, шалгалт
review review of airworthiness (Part 121, 125) maintenance review (Part 135) annual review biennial review biennial flight review management review safety review certifying review flight review consultant reviews regular reviews internal quality assurance review general review internal reviews	дүгнэх, эргэн хянах, дүгнэлт хийх НТЧ-ын дүгнэлт техник үйлчилгээний дүгнэлт жилийн дүгнэлт хоёр жилийн дүгнэлт хоёр жилийн нислэгийн дүгнэлт удирдлагын дүгнэлт аюулгүй байдлын дүгнэлт дүгнэлтийг баталгаажуулах нислэгийн дүгнэлт зөвлөхийн дүгнэлт тогтмол дүгнэлт дотоод чанар баталгаажуулалтын дүгнэлт ерөнхий дүгнэлт дотоод дүгнэлт (ИНД-175)
revised revised ETA	өөрчлөгдсөн шинэчилсэн ETA
revocation suspension withdrawal	хүчингүй болгох түдгэлзүүлэх хураах
right of way rule	хөдөлгөөний давуу эрхийн дүрэм
RNP performance RNP criteria RNP system	RNP үзүүлэлт RNP шалгуур RNP систем
road-holding position	замын хүлээх байршил
roll pitch yaw longitudinal axis lateral axis vertical axis	roll, тууш тэнхлэг pitch, хөндлөн тэнхлэг yaw, босоо тэнхлэг тууш тэнхлэг хөндлөн тэнхлэг босоо тэнхлэг
rotorcraft rotor main rotor blades tail rotor blades	роторт-хөлөг ротор, даах сэнс үндсэн роторын алга сүүлний роторын алга
route en-route alternate route planned route off-route	нислэгийн зам нислэгийн замын дагуу нөөц нислэгийн зам төлөвлөсөн нислэгийн зам нислэгийн замын гадуур нисэх
routine routine inspection visual inspection periodic inspection	тогтмол, байнгын, хэвийн тогтмол, байнгын үзлэг нүдэн үзлэг үечилсэн үзлэг шалгалт, хуваарьт үзлэг шалгалт
rule procedure provision	дүрэм журам нөхцөл
runway runway strip runway turn pad runway threshold runway edge runway visual range (RVR) runway visual range condition wet and contaminated runway	хөөрч буух зурвас (ХБЗ) ХБЗ-ны талбай ХБЗ-ны эргэлтийн талбай ХБЗ-ны босго ХБЗ-ны зах, ХБЗ-ны хажуу хязгаар ХБЗ-ны ил харааны зай ХБЗ-ны ил харааны зайн нөхцөл нойтон болон тунадастай ХБЗ

Англи	Монгол
active runway runway incursion shoulder clearway stopway runway end safety area (RESA)	ашиглаж байгаа ХБЗ, ашиглагдаж байгаа ХБЗ ХБЗ-ыг хөндлөн нэвтрэх хөвөө, мөр саадаас чөлөөтэй талбай зогсоох зурвас ХБЗ-ны төгсгөлийн аюулгүйн талбай
runway strip airfield	хөөрч буух зурвас (ХБЗ) талбай нислэгийн зурвас
runway: - unpaved: o soil o grass - paved: o concrete o asphalt - wet - dry - contaminated	ХБЗ-ны хувьд: - хучилтгүй o шороон o зүлгэн - хучилттай o бетон o асфальт - нойтон - хуурай - тунасдастай

S

Англи	Монгол
safe conduct of the flight is achieved safe flight practice guide safe operation	нислэгийг аюулгүй гүйцэтгэх нөхцөл бүрдсэн аюулгүй нислэг үйлдэх практик гарын авлага аюулгүй үйл ажиллагаа
safe operating practice	аюулгүй ажиллах практик дадал
safety management system (SMS) organisational management system	аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо байгууллагын удирдлагын тогтолцоо
same similar equivalent same category of aircraft	ижил төстэй дүйцэх ижил категорийн агаарын хөлөг
sanction	шийтгэл
satisfactory satisfactorily	шаардлага хангасан, амжилттай, үр дүнтэй амжилттайгаар
satisfies the Director that	... Дарга хангалттай гэж үзсэн
scale	хуваарь, хэмжээс
scan checks	тогтсон дэс дарааллаар ажиглалт хийх
scattered cloud	солигдмол үүл
scheduling impact	хуваарийн нөлөө
scope	хамрах хүрээ, хүрээ, далайц, цар хүрээ, тусгал
screening screened screening point security screener	аюулгүйн үзлэг аюулгүйн үзлэг хийсэн аюулгүйн үзлэгийн цэгийн хамгаалалт аюулгүйн үзлэгийн ажилтан
sea level ground level flight level height altitude elevation ceiling cloud-base	далайн түвшин газрын түвшин нислэгийн түвшин өндөр өндрийн-түвшин өндөрлөг үүлний суурийн өндөр үүлний суурь
search and rescue rescue co-ordination centre SAR facility SAR unit rescue unit mobile resource	эрэн хайх, авран туслах авран туслах зохицуулалтын төв ЭХАТ алба ЭХАТ нэгж авран туслах нэгж хөдөлгөөнт алба
seat belt seat harness	суудлын бүс суудлын даруулга

Англи	Монгол
safety strap	суудлын бүс, аюулгүйн бүс
safety belt	хамгаалах бүс, аюулгүйн бүс
restraining belt	даруулга бүс
child restraint system	хүүхдийн даруулгын систем
shoulder harness	хос мөрөвчит даруулга
single diagonal shoulder belt	ганц хөндлөн мөрөвчит даруулгатай бүс
seat cushions	суудлын зөөлөвч
seating capacity of 10 seats or more	10, эсхүл түүнээс дээш суудлын багтаамжтай
seating capacity of 9 seats or less	9, эсхүл түүнээс доош суудлын багтаамжтай
seating capacity of more than 30 seats	30-аас дээш суудлын багтаамжтай
security area	аюулгүйн хамгаалалттай бүс
security breach	аюулгүйн хамгаалалтын зөрчил
security designated aerodrome	аюулгүйн хамгаалалттай аэродром
security designated air navigation facility	аюулгүйн хамгаалалттай агаарын навигацийн байгууламж
security enhanced area	өндөржүүлсэн аюулгүйн хамгаалалттай бүс
security officer	аюулгүйн хамгаалалтын ажилтан
security service	аюулгүйн хамгаалалтын үйлчилгээ
security technique	аюулгүйн хамгаалалтын арга техник
security escorts	аюулгүйн хамгаалалт дагалдах
escorted person	дагаж байгаа этгээд
escorting officer	дагуулж байгаа ажилтан
escorting vehicle	дагуулж байгаа машин
escorted by officer	ажилтнаар дагалдуулсан
SEIFR	SEIFR, Ганц хөдөлгүүрт -хэрэглэлийн нислэгийн дүрэм
seizure	баривчлах, саатуулах, хураах, зогсоох
hijacking	булаан авах, авч зугтах
kidnapping	хүн хулгайлах
self-buoyant	өөрөө хөвөх чадвар
senior person identified as the chief	Гүйцэтгэх захирлаар томилогдсон удирдах ажилтан
senior person	удирдах ажилтан
senior persons	удирдах ажилтнууд
sensitive pressure altitude	даралтаар илэрхийлдэг өндрийн-түвшин
pressure altitude	даралтын өндрийн-түвшин
altimeter	алтиметр
sensitive pressure altimeter	даралтаар мэдрэх алтиметр
pressure altimeter	даралтаар мэдрэх алтиметр
radio altimeter	радио-алтиметр
radar altimeter	радар-алтиметр
QNH altimeter setting	алтиметрийн QNH тохируулга
area QNH zone	зооны QNH
area QNH zone altimeter setting	зооны QNH-ээр алтиметрийн тохируулга
aerodrome QNH altimeter setting	аэродромын QNH-ээр алтиметрийн тохируулга
separation	зайчлал (ИНД-71)
segregation	ялгах, ангилан тусгаарлах
carenteen	тусгаарлах
service experience	техник үйлчилгээний нийтлэг туршлага, ашиглалтын туршлага
service information (letter / bulletin)	ашиглалтын мэдээ (захиа / бюллетен / тойм)
service provider	үйлчилгээ үзүүлэгч
aircraft provider	агаарын хөлөг нийлүүлэгч
AIS provider	нисэхийн мэдээллийн үйлчилгээ үзүүлэгч
ATS provider	НХҮ үзүүлэгч
aviation meteorological service provider	нисэхийн цаг уурын үйлчилгээ үзүүлэгч
aerodrome control service provider	аэродромын удирдлагын үйлчилгээ үзүүлэгч
search and rescue provider	эрэн хайх, авран туслах ажиллагаа гүйцэтгэгч
serviceability	ажиллагаатай байдал
unserviceability	ажиллагаагүй байдал
serviceable	ажиллагаатай
unserviceable	ажиллагаагүй
shall ensure	болохыг бататгана
shielded operation	халхлагдсан үйл ажиллагаа
indoors	дотор орчин

Англи	Монгол
outdoor	хээр, гадаа
side-effect	гаж нөлөө
sign (Part 92)	шинж тэмдэг
signalling device	дохионы хэрэгсэл
significance	онцлох шаардлага, чухал ач холбогдол
significant	нөлөө бүхий, томоохон, эрс, зарчмын, онцлох
significantly	их хэмжээгээр
significant change	нөлөө бүхий өөрчлөлт, томоохон өөрчлөлт
significant variation	нөлөө бүхий зөрүү
significant difference	зарчмын зөрүү
significant airworthiness requirement	онцлох НТЧ-ын шаардлага
similar	төстэй
simple fracture	энгийн эвдрэл, хугарал, хэлтрэх, тасрах
single engine	ганц хөдөлгүүрт
single pilot	ганц нисгэгч
single tow ring	ганц гогцоотой чирэх холбоос
towline	чирэх татлага
single-engine	ганц-хөдөлгүүр
single-pilot	ганц-нисгэгч
skill	ур чадвар
proficiency	мэргэжлийн ур чадвар
level of knowledge	мэдлэгийн түвшин
attitude	хандлага, зан чанар
competency	ур чадвар
experience	дадлага туршлага
currency	хүчинтэй байх (ИНД-61)
performance orientation	гүйцэтгэлийн хандлага
sling load	татлагат ачаа
human sling load	татлагаар хүн зөөх
human sling load operation	татлагаар хүн зөөх үйл ажиллагаа
helicopter human sling load operation	нисдэг тэргээр татлагаар хүн зөөх үйл ажиллагаа
underslung load beneath a helicopter	нисдэг тэрэгний доор бэхэлсэн татлагаар тээвэрлэх
hover	агаарт тогтох нислэг
external sling load	дүүжин татлагат ачаа
external load	дүүжин ачаа
external load operation	дүүжин ачаа тээвэрлэх үйл ажиллагаа
external load towing operation	татлагаар дүүжин ачаа чирэх үйл ажиллагаа
winching	өргөгч-төхөөрөмжөөр өргөх/буулгах
rappelling	олсоор буулгах
so far as is practical	хийж болох боломжит
software	програм хангамж
hardware	техник хангамж
firmware	системийн програм
sole means	бие даасан хэлбэрийн
primary means	анхдагч хэлбэрийн
supplemental means	нэмэлт хэлбэрийн
sole purpose	зөвхөн ... Зорилгоор
solo practice	бие даасан дадлага
solo flight	бие даасан нислэг
sound of judgment	зөв шийдвэр гаргах, зөв тодорхойлж илэрхийлэх
special aircraft operation	тусгай агаарын хөлгийн үйл ажиллагаа
special flight permit	тусгай нислэгийн зөвшөөрөл
special flight permit - continuing authorization	тусгай нислэгийн зөвшөөрлийн байнгын эрх
special operation (commercial transport operation)	тусгай зориулалтын нисэхийн үйл ажиллагаа
special use airspace	тусгай зориулалтаар ашиглах агаарын зай
specific	онцгой, өвөрмөц, тусгай, тусгайлан тогтоосон
specification	тодорхойлолт
performance	үзүүлэлт, гүйцэтгэл, ур чадвар
characteristic	шинж чанар, үзүүлэлт, өгөгдөл
specific air range-д харьцуулсан алслалт, дундаж алслалт

Англи	Монгол
specific air density specific fuel consumption ...	агаарын дундаж нягт ...-д харьцуулсан түлшний зарцуулалт
specified specified limitations prescribed defined identified described	заасан, заагдсан заагдсан хязгаарлалт тусгасан, тогтоосон тодорхойлогдсон тодорхойлсон тайлбарласан
specimen	үлгэр хийц
spot check random check	сонгох үзлэг гэнэтийн үзлэг
SSR transponder	агаарын хөлгийн хариулагч
stall wake turbulence spinning or aerobatics	хурдны нуралт дагалдах хуйлрал штопор, эсхүл аэробатик
standard instrument departures and arrivals	хэрэглэлээр нисэн гарах болон нисэн ирэх стандарт
standard practice manual ICAO standards and recommended practice	стандарт практик аргачлалын заавар ICAO стандарт болон зөвлөмж
statement of compliance statement of content statement specifying	нийцлийн мэдэгдэл агууламжийн мэдэгдэл ийг заасан мэдэгдэл, тайлбар
station: ground station inter-ground station air-ground station ground-ground station aircraft station aircraft earth station (AES) ground earth station (GES) aeronautical fixed station land station tributary station air-ground control radio station aerodrome control radio station AFTN station AFTN origin station AFTN destination station mobile surface station aeronautical station aeronautical fixed station aeronautical meteorological station aeronautical telecommunication station radio direction-finding station network station regular station	станц: газрын станц газар хоорондын станц агаар - газрын станц газар - газрын станц агаарын хөлгийн станц агаарын хөлгийн хиймэл дагуулын станц (AES) Хиймэл дагуулын газрын станц (GES) нисэхийн суурин холбооны станц газрын станц салаа станц агаар - газрын хяналтын радио станц аэродромын удирдлагын радио станц AFTN станц AFTN илгээх станц AFTN хүлээн авах станц гадаргуугийн хөдөлгөөнт станц нисэхийн холбооны станц нисэхийн суурин холбооны станц нисэхийн цаг уурын холбооны станц нисэхийн цахилгаан холбооны станц радио пеленгатор станц сүлжээний станц үндсэн станц
stating notifying	илэрхийлэх мэдээлэх
statistical data aeronautical data	статистикийн тоо баримт нисэхийн өгөгдөл
steep approach	огцом ойртолт
sterile area	үзлэгийн дараах бүс
stowaway	нуугдсан этгээд
stowed secured packed	байрлуулсан хамгаалсан, бэхэлсэн савласан
stripe transverse stripe side stripe marking	зураас хөндлөн зураас хажуугийн зураасан тэмдэглэгээ
structural requirement structural design structural damage structural failure	бүтцийн шаардлага бүтцийг зохион бүтээх (ачааллаар) бүтцийн эвдрэл бүтцийн эвдрэл

Англи	Монгол
structure	бүтэц
airframe	хүчилсэн бүтэц
fuselage	их бие
subcontractor	гэрээт гүйцэтгэгч
submit	ирүүлэх
provide	хүргүүлэх
produce	гаргаж өгөх, үзүүлэх
Part	Дүрэм
rule	дүрэм
Subpart	Бүлэг
paragraph	зүйл
subparagraph - CAR	хэсэг - ИНД-ийн хувьд
convention:	Конвенцийн хувьд:
part	хэсэг
chapter	бүлэг
article 25	зүйл 25
paragraph / subparagraph	дэд хэсэг
Annex:	Аннекс-ын хувьд:
volume / part	volume / part, боть
chapter	chapter, бүлэг
section	section, хэсэг
appendix	хавсралт
Annex ...	Annex ...
ICAO Annex ...	ICAO Annex ...
Annex ... of the Convention	Конвенцийн Annex ...
subsequent aircraft type	дараагийн агаарын хөлгийн маяг
subsonic	дууны хурдны өмнөх, $M=0,84-0.92$
transsonic	дууны хурдтай ойролцоо $M=0.92-1.2$
supersonic	дуунаас хэт хурдан $1.2 <$
substantially	ихээхэн, том, өргөн хүрээний, нарийвчилсан
successfully complete	амжилттай төгссөн
successful outcome	амжилттай үр дүн
suitable	тохиромжтой
applicable	хамааралтай
summary	хураангуй, нийт, нэгтгэсэн
superseded material	өөрчлөгдөж хүчингүй болсон материал
supervisory person, supervisor	хяналтын ажилтан
supervisory position	хяналтын албан тушаал
supplemental	дагалдах, хавсралт, нэмэлт
support	тулгуурлах, дэмжих,
supports, briefs, assists	дэмждэг, мэдээллээр хангадаг, тусалдаг
suppression test	намжаах тест, suppression test
surface friction characteristic	гадаргуугийн барьцалтын үзүүлэлт
surface without irregularities	гадаргуу тэгш байх
surgical procedure	мэс засал
surrendered	хураагдсан
surveillance	хяналт тавих, байнгын хяналт, ажиглалт хийх
observation	ажиглалт
visual observation	ил харааны ажиглалт
audit	аудит
monitoring	мониторинг
surveillance requirements	байнгын хяналт, тандалтын шаардлага
surveillance transponder	ажиглалтын транспондер
suspected	сэжиглэж байгаа, таамагласан, байж болзошгүй
sustaining life	амьдрал дэмжих
lifesaving equipment	аврах төхөөрөмж
live	амь нас
health	эрүүл мэнд
welfare	амар амгалан
syllabus	сэдвийн задаргаа
syllabi (plural of syllabus)	сэдвийн задаргаанууд

Англи	Монгол
training syllabus	сургалтын сэдвийн задаргаа

Т

Англи	Монгол
tail skid shoes	сүүлний гулгах ул
take account take reasonable care	тооцож үзэх боломжит арга хэмжээ авах
take-off lift-off climb cruise decent approach landing touchdown	хөөрөлт хөөрөлт өндөр авалт аялал өндөр алдалт ойртолт буулт, газардалт газардалт
tampering tamper evident	гэмтэл учруулах гэмтэл учирсан нотолгоо
tandem parachute tandem master	тандем-шүхэр тандем-мастер
task activity operation function	ажил ажиллагаа үйл ажиллагаа үйлдэл, ажил
taxi trip reserve: - contingency - alternate - final-reserve - additional -fuel	явгалах аяллын нөөц: - хазайлтыг нөхөх - бэлтгэл аэродромын - үлдэгдэл-нөөц - нэмэлт -түлш (нислэгийн түлшний хувьд)
taxiway taxi-route taxiway strip taxiway bridge taxiway edge taxilane standard taxi route exit taxiway stand taxilane stopway reference field length clearway	явгалах зам явгалах талбай гүүрэн явгалах зам явгалах замын ирмэг явгалах шугам стандарт явгалах чиглэлийн зам явгалах замын гарц зогсоолын явгалах шугам зогсоох зурвас газардах талбайн урт саадаас чөлөөтэй талбай
TBO	их засвар хоорондын хугацаа
technique	ур чадвар, техник, арга барил
telecommunication telephone radiotelephone television telegraph telegram radiotelegraph teletypewriter radioteletypewriter	цахилгаан холбоо телефон холбоо радиотелефон телевиз телеграф телеграм радиотелеграф телетайп радиотелетайп
telecommunication fixed telecommunication mobile telecommunication radio communication voice communication data communication satellite communication conference communications	цахилгаан холбоо, теле-холбоо суурин цахилгаан холбоо хөдөлгөөнт цахилгаан холбоо радио-холбоо дуут харилцаа холбоо өгөгдлийн холбоо хиймэл дагуулын холбоо хурлын холбоо

Data link communications telephone communication	Data-link холбоо телефон холбоо
telephony designator	радио холбооны дуудлага, радио холбооны оноосон нэр
temperature	хэм
terminal area	аэродромын бүс
terminal control area control area Control zones VFR transit lanes General aviation areas	ойртолтын удирдлагын бүс Удирдлагын бүс Удирдлагын зоон VFR-ийн дамжин өнгөрөх зам Ерөнхий зориулалтын нисэхийн бүс
terrain collision terrain clearance avoid a collision risk assessment risk mitigation terrain collision risk assessment and mitigation program	газартай мөргөлдөх газрын бартааг давах зай мөргөлдөхөөс зайлсхийх эрсдэлийн үнэлгээ эрсдэлийг бууруулах газартай мөргөлдөх эрсдэлийн үнэлгээ болон эрсдэлийг бууруулах хөтөлбөр
terrain terrain clearance obstacle clearance obstacle clearance area minimum obstacle clearance minimum obstacle clearance altitude clear of obstacle	газрын бартаа, газар газрын бартааг давах зай саадыг давах зай саадыг давах бүс минимум саадыг давах зай минимум саадыг давах өндрийн-түвшин саадаас чөлөөтэй байх
test exam check	тест шалгалт сорилт (security, ИНД-92), үзлэг
test apparatus radio apparatus field test set portable test equipment bench test	тестийн аппарат радио төхөөрөмж зөөврийн тестийн иж бүрдэл зөөврийн тестийн төхөөрөмж бэнч тест
flight test (test flight, flight evaluation) functional flight test airworthiness flight test production flight test periodic flight test	шалгах нислэг, шалгалтын нислэг (агаарын хөлөг), нислэгийн шалгалт (нисгэгч) үйл ажиллагааны шалгах нислэг НТЧ-ын шалгах нислэг үйлдвэрлэлийн шалгах нислэг хуваарьт шалгах нислэг
test piece testing	сорилын биет (security) сорилт (security)
test-pilot flight examiner flight instructor flight instructor under supervision supervising instructor ground instructor	туршин-нисгэгч шалгагч-нисгэгч багш-нисгэгч хяналтад байгаа багш-нисгэгч, шалгуулж байгаа багш- нисгэгч хянаж байгаа багш, шалгаж байгаа багш газрын бэлтгэлийн багш, онолын багш
the granting of the certificate is not contrary to the interests of aviation safety Director may consider necessary in the interests of aviation safety	тухайн гэрчилгээг олгох нь нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд харшлахгүй байх нисэхийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолд шаардлагатай гэж Даргын үзсэн
the subject matter	тухайн сэдэв
thoroughly documented	нягт нямбай бүртгэсэн байх
threat danger dangerous assaults intimidates threatens hazard hazardous intimidation violence	заналхийлэл аюул аюултай хүч хэрэглэх сүрдүүлэх заналхийлэх аюул аюултай айлган сүрдүүлэх албадах

three-view drawing	гурван талын зураг, гурван талт зураг
threshold time	хоорондын хугацаа
threshold crossing height screen height, defined height: <i>for class A aeroplanes 35 ft and for class B aeroplanes 50 ft</i>	босгыг огтлох өндөр заасан өндөр
tidal volume	амьсгалын багтаамж
time limited system capability time-limited	цагийн хязгаарлалттай системийн чадвар цагийн хязгаарлалттай
time-in-service time in-service recorder	ашиглалтын цаг ашиглалтын цаг бүртгэгч
title	албан тушаал
to be carried	тээвэрлэх, авч явах
to ensure that	бататгах зорилгоор
to make a parachute descent	шүхрийн буулт үйлдэх
to place into operational service	үйл ажиллагаанд шилжүүлэх
to satisfy the Director	Даргад батлах зорилгоор
to, from, or outside of Mongolia to, from, and within Mongolia to, from, and within, over Mongolia	Монгол Улс руу, Монгол Улсаас, эсхүл Монгол Улсын гадна Монгол Улс руу, Монгол Улсаас болон Монгол Улсын дотор Монгол Улс руу, Монгол Улсаас болон Монгол Улсын дотор, эсхүл дээгүүр
to or from Mongolia	Монгол Улсаас эхлэлтэй, эсхүл төгсгөлтэй
tolerance allowance accuracy accuracy tolerance verifiable accuracy precision	зөвшөөрөгдөх зөрүүний хэмжээ, зөвшөөрөгдөх хэмжээ зөвшөөрөгдөх хэмжээ нарийвчлал нарийвчлалын зөвшөөрөгдөх хэмжээ бататгах боломжтой нарийвчлал оновчтой
accuracy integrity continuity availability functionality	нарийвчлал, бүрэн бүтэн байдал, үнэн зөв байдал, тохирол тасралтгүй байдал бэлэн байдал, хэрэглээний бэлэн байдал ажиллагааны чадвар
topography	газрын саадын зураг
TORA	хөөрөлтийн гүйлт үйлдэх боломжит зай
total flight time	нийт нислэгийн цаг
towards meeting	хангахад
traceability	гарал үүсэл, эх үүсвэр, мөшгих боломж, эх үүсвэрийг эргэн тогтоох боломж
traceable	эх үүсвэрийг эргэн тогтоох боломжтой, мөшгих боломжтой, гарал үүслийг тогтоох
track change departure track reciprocal track	чиглэлийн өөрчлөлт нисэн гарах чиглэл эсрэг чиглэл
traffic avoidance	нислэгийн хөдөлгөөнөөс зайлсхийх
traffic density and pattern	хөдөлгөөний нягтрал болон бүтэц
traffic handling flow control	нислэгийн хөдөлгөөний зохицуулалт хөдөлгөөний урсгал зохицуулалт
traffic pattern traffic circuit transition circuit circuit training translation circuit	хөдөлгөөний зам хөдөлгөөний хайрцаг шилжих хайрцаг аэродромын хайрцаг нислэгийн сургалт шилжилтийн зам (ATC - зам, Pilot - хайрцаг)
traineeship	дадлагажигч, дадлага хийх, сургалтын дараа дадлагажигч
training course training session instructional techniques course training function	сургалтын курс сургалтын хичээл, сургалтын заах арга зүйн сургалтын курс сургалтын ажиллагаа
transit	дамжин өнгөрөх
transfer	шилжин суух (зорчигч), шилжин ачигдах (ачаа)
transition to instrument flight on take-off	хөөрөлтийн үед хэрэглэлийн нислэгт шилжих
transponder	транспондер

transponder-mandatory airspace	транспондер шаардлагатай агаарын зай
trans-shipment	дамжуулан тээвэрлэх
transverse vertical separation of the fuselage	их бие босоо огтлолоор хуваагдах
trend monitoring program	үзүүлэлтийн мониторингийн хөтөлбөр
true airspeed indicator airspeed calibrated airspeed	жинхэнэ хурд хэрэглэлийн хурд тохируулагдсан хурд
turbine engine turbojet turbofan turboprop turboshaft	турбинт хөдөлгүүр турбо-жэт турбо-фэн турбо-проп турбо-голт
turbine powered non-turbine-powered turbo-fan powered turbojet powered propeller-powered propeller-driven airplane two engine propeller-driven aeroplane piston-powered reciprocating powered engine-powered electrical generating system powered aircraft unpowered aircraft powered glider powered parachute	турбинт-хөдөлгүүртэй турбинт-бус-хөдөлгүүртэй турбо-фэн хөдөлгүүртэй турбо-жэт хөдөлгүүртэй сэнсэн-хөдөлгүүртэй сэнсэн-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц хоёр сэнсэн-хөдөлгүүртэй нисэх онгоц поршинт-хөдөлгүүртэй поршинт-хөдөлгүүртэй хөдөлгүүрээс ажилладаг цахилгаан үүсгэх систем хөдөлгүүртэй агаарын хөлөг хөдөлгүүргүй агаарын хөлөг моторт-глайдер моторт-шүхэр
turbocharged supercharged	агаарын нэмэлт шахуургат, турбочаржид, supercharged суперчаржид, turbocharged
two-stroke four-stroke	хоёр-тактын дөрвөн-тактын
two-way communication two-way radio communication two-way voice communication landline voice communication telephone communication	2 талын холбоо 2 талын радио холбоо 2 талын дуут харилцаа холбоо газрын утсан дуут харилцаа холбоо утсан телефон холбоо
type rating category grade level class -Licence wise	маяг зэрэглэл категори зэрэг түвшин ангилал (ИНД-61)
type variant	маяг вариант
type approved type accepted	маягийг зөвшөөрсөн маягийг хүлээн зөвшөөрсөн
type certificated seating capacity payload capacity	маягаар гэрчилгээжсэн суудлын багтаамж төлбөрт ачааллын багтаамж
Type Certificates Type Acceptance Certificate supplemental type certificate Provisional Type Certificate Airworthiness Certificates Special Flight Permit: (1) special flight permit: (2) special flight permit-continuing authorisation	Маягийн гэрчилгээ маягийг хүлээн зөвшөөрөх гэрчилгээ нэмэлт маягийн гэрчилгээ Урьдчилсан маягийн гэрчилгээ НТЧ-ын гэрчилгээ Тусгай нислэгийн зөвшөөрөл: (1) тусгай нислэгийн зөвшөөрөл-түр эрх; (2) тусгай нислэгийн зөвшөөрлийн-байнгын эрх.
type competency demonstration	маягийн ур чадварын шалгалт
type design specifications type design approval	маягийн загварын тодорхойлолт маягийн загварын зөвшөөрөл
type of prototype prototype aircraft	маягийн анхны загвар, маягийн үндсэн загвар агаарын хөлгийн маягийн анхны загвар, агаарын хөлгийн маягийн үндсэн загвар
type or group of aircraft or component	агаарын хөлөг, эсхүл бүрдэл хэсгийн тодорхой маяг, эсхүл бүлэг

U

Англи	Монгол
ultimate inertia force	нийт инерцийн хүч
ultimately responsible	эцсийн хариуцлага хүлээх
ultimate responsibility	эцсийн хариуцлага
ultimately accountable	эцсийн хариуцлага хүлээх
ultimate accountability	захиран зарцуулах бүрэн эрх
unacceptable risk	хүлээн зөвшөөрөхүйц бус эрсдэл
unattended	хяналтгүй орхисон
under paragraph	ийн дагуу
described under paragraph	-д тогтоосон, заасан
required under paragraph	-д шаардсан
under the authority of, and in accordance with the privileges of	эрх болон түүний нөхцөлийн хүрээ
under the authority or control of a State	тухайн улсын удирдлага, эсхүл хяналтын доор
undergo or carry out	хийлгэх, эсхүл хийх
underwater locating device	усан дор байрлал тогтоох хэрэгсэл
unevaluated route	тооцоологдоогүй нислэгийн зам
evaluated route	тооцоологдсон нислэгийн зам
unexpected environmental conditions	хүрээлэн буй орчны гэнэтийн нөхцөл
unintentional operation	санаандгүй, зориулалтын бус ажиллагаа
inability to operate	ажиллах боломжгүй болох
unit load device	ачилтын нэгж төхөөрөмж
acts of unlawful interference	хууль бус үйлдэл
unlawful interference	хууль бус нөлөө, хууль бус үйлдэл
interfere unlawfully	хууль бусаар нөлөөлөх
unlawful act	хууль бус үйлдэл
unlawful activity	хууль бус ажиллагаа
illegal activities	хууль бус ажиллагаа
unlawful intrusion	хууль бусаар нэвтрэх, хууль бус нэвтрэлт
unlawful carriage	хууль бусаар тээвэрлэх, хууль бус тээвэр
unlawful or accidental interference	хууль бус, эсхүл санамсаргүй нөлөөлөл
act of unlawful seizure	хууль бусаар булаах үйлдэл
unless	аас бусад, бусад тохиолдолд
except when	-аас бусад тохиолдолд
unless otherwise notified	өөрөөр мэдэгдсэнээс бусад тохиолдолд
unless the context otherwise requires	агуулга нь өөрөөр шаардаагүй бол
unmanned aircraft	хүнгүй агаарын хөлөг
unmanned aircraft system (UAS)	хүнгүй агаарын хөлгийн систем (UAS)
unmanned aerial vehicle (UAV)	хүнгүй нисэх төхөөрөмж (UAV)
unmanned balloons	хүнгүй агаарын бөмбөлөг
remotely piloted aircraft systems (RPAS)	зайнаас удирддаг агаарын хөлгийн систем (RPAS)
personnel air vehicle	хувийн нисэх төхөөрөмж
remote-pilot station	оператор-нисгэгчийн ажлын байр
unnecessary danger	шаардлагагүйгээр аюул учруулах
unobjectionable	татгалзах зүйлгүй
conditional	нөхцөл заасан, нөхцөлд
objectionable (Part 157)	хүлээн авах боломжгүй
unsafe condition	аюултай нөхцөл байдал
upon	...-д
on	
upon the Director's request	даргын шаардсан даруйд
upper control area	удирдлагын дээд бүс
up-to-date	одоогийн, бодит, шинэчлэн
usable fuel	хэрэглэх боломжит түлш
unusable fuel	хэрэглэх боломжгүй түлш
using agency	хэрэглэгч байгууллага
handling agent	үйлчилгээний агент
handling requirement	үйлчилгээний шаардлага
handling characteristic	жолоодлогын үзүүлэлт (нисэх онгоц)

V

Англи	Монгол
valid	хүчинтэй
validity	хүчинтэй байдал
effective	хүчинтэй
valid for the lifetime of the holder	тухайн эзэмшигчийн насан туршид хүчинтэй байна
validation (Part 65)	зөвшөөрөл
validation permit	баталгаажуулсан зөвшөөрөл
variation	өөрчлөлт
variance	өөр хэлбэр, вариаци
difference	ялгаа, зөрүү
vehicle	тээврийн хэрэгсэл
ventral exit	өөхийн гарц
verbal communication	яриагаар харилцах
verbal comment	аман тайлбар
vertical limit	босоо хязгаар
lateral limit	хэвтээ хязгаар
vertical separation	босоо зайчлал
horizontal separation:	хэвтээ зайчлал:
- longitudinal separation	- тууш зайчлал
- lateral separation	- хажуугийн зайчлал
composite separation	хосолмол зайчлал
reduced Runway separation	ХБЗ-ны багасгасан зайчлал
wake turbulence separation	дагалдах хуйлралын зайчлал
visual separation	ил харааны зайчлал
radar separation	радарын зайчлал (Part 172)
Violation Law	Зөрчлийн тухай хууль
violation	зөрчил, хэрэг зөрчил
serious violation	ноцтой зөрчил
egregious violation	онц ноцтой зөрчил
paper violation	баримт бичгийн зөрчил
potential violation	потенциал зөрчил
alleged violation	таамагласан зөрчил
continuing violation	үргэлжилж байгаа зөрчил
single violation	нэг зөрчил
deliberate violation	санаатай зөрчил
non-deliberate violation	санаатай бус зөрчил
inadvertent violation	санамсаргүй зөрчил
intentional violation	санаатай зөрчил
operational violation	үйл ажиллагааны зөрчил
violator	зөрчил гаргагч
offender	гэмт этгээд
respondent	хариуцагч
visibility	хараа, алсын барааны харагдац
flight visibility	нислэгийн хараа
minima:	МИНИМА:
- visibility	- хараа, алсын барааны харагдац
- meteorological	- цаг уурын
- weather	- цаг агаарын
- aerodrome operating	- аэродром ашиглах
- EDTO alternate aerodrome planning	- EDTO нислэгийн бэлтгэл аэродромын төлөвлөлтийн
- take-off	- хөөрөлтийн
- landing	- буултын
- approach	- ойртолтын
- VFR	- VFR-ийн
- separation	- зайчлалын
visual approach slope indicator system (VASIS)	ил харааны ойртолтын налуу заах систем (VASIS)
visual approach slope indicator	ил харааны ойртолтын налуу заагч
visual approach	ил харааны ойртолт
visual approach segment	ил харааны ойртолтын сегмент
visual approach aids	ил харааны ойртолтын туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ

non-visual aids	ил харааны бус туслах хэрэгсэл, тэмдэглэгээ
visual contrast	нүдэнд ялгарч харагдах
visual indication	нүдэнд харагдах дохио
visual line of sight operation	шууд харж удирдах үйл ажиллагаа
visual range	ил харааны зай
visual reporting point	ил харааны илтгэх цэг
visual reference	ил харааны баримжаа
required visual reference	шаардлагатай ил харааны баримжаа
visual guidance	ил харааны чиглүүлэлт
voluntary safety reporting system	аюулгүй байдлын сайн дураар мэдээлэх систем
mandatory safety reporting system	аюулгүй байдлын заавал мэдээлэх систем
non-prosecution	шийтгэлээс ангид байх
non-punishment	шийтгэл хүлээлгэхгүй

W

Англи	Монгол
walk through detector	хаалган илрүүлэгч
warrant of fitness	тохирлын баталгаа (ИНД-106)
was in effect on	хүчинтэй болсон
weapon	зэвсэг
explosive	тэсрэх бодис
incendiary	шатах бодис
dangerous device	аюултай хэрэгсэл
article	эд зүйл
substance	бодис
weather phenomena	цаг агаарын аюултай үзэгдэл
meteorological phenomena	цаг уурын аюултай үзэгдэл
significant weather	цаг агаарын онцгой үзэгдэл
upper-air forecast	дээд агаар мандлын урьдчилсан мэдээ
significant cloud	онцлох үүл
weight and balance	жин болон төвлөрөлт
weight of consumable	зарцуулах материалын жин
wheel base	үндсэн дугуй хоорондын зай
when required by the Director	Дарга шаардсан бол
where	үед, тохиолдолд
where appropriate	шаардлагатай тохиолдолд
where applicable	хамааралтай тохиолдолд
where physically practicable	хэрэгжүүлэх боломжтой тохиолдолд
where practical	боломжтой тохиолдолд
if practical	боломжтой бол
whether	эсэх
whether or not	эсэхээс үл хамааран
whichever is applicable	аль хамааралтайг
whichever is the greater	аль ихийг нь
whichever is the higher	аль өндрийг нь
whichever occurs later	аль сүүлд болох
whichever occurs first	аль түрүүлж болох
whichever is higher	аль илүү дээш, аль өндрийг
whichever occurred later	аль сүүлд болсон
who hold	эзэмшдэг ...
wing bar light	хөндлөн шугамын гэрэл
wingspan	далавчны урт
with respect to	хувьд, холбоотой
within Mongolia	Монгол Улсад, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт
without limiting paragraph	зүйлээр хязгаарлахгүйгээр
without prior notice	урьдчилан мэдэгдэхгүйгээр
without propulsion	хүчний үүсгүүргүй
world area	дэлхий бүс нутаг
worldwide	дэлхийг хамарсан, дэлхийг бүрхсэн
worksheet	ажлын хуудас
work record	ажлын тэмдэглэл

workshop framework	засвар үйлчилгээний ажлын байр үндсэн ажил, тодорхойлолт, үзүүлэлт
written evidence written description written or oral test written record ground-based procedure check spoken message single telecommunication message	бичгээр үйлдсэн нотлох баримт бичгээр үйлдсэн тодорхойлолт бичгийн, эсхүл аман шалгалт бичгээр үйлдсэн бүртгэл журмын мэдлэгийн газрын шалгалт яриан мэдээ холбооны нэг мэдээ

X

Англи	Монгол
x-ray apparatus x-ray monitor x-ray examination x-ray screening	рентген аппарат рентген төхөөрөмжийн дэлгэц рентген төхөөрөмжийн шалгалт рентген төхөөрөмжийн аюулгүйн үзлэг

Y

Англи	Монгол
yaw roll pitch	уав, босоо тэнхлэг roll, тууш тэнхлэг pitch, хөндлөн тэнхлэг
yoke	гогцоо, бариул

Z

Англи	Монгол
ZFT simulator means synthetic flight trainer: - flight simulator - flight training device: = flight procedure trainer = basic instrument flight trainer	ZFT симулятор гэж синтетик нислэгийн дадлагажуурыг: - нислэгийн симулятор - нислэгийн сургалтын хэрэгсэл: = нислэгийн журмын дадлагажуур = суурь хэрэглэлийн нислэгийн дадлагажуур

--oOo--